

Школски програм Основне школе „Јожеф Атила“

На основу члана 61. Закона о основама система образовања и васпитања (Службени гласник РС, бр. 88/2017,17/2018) и члана 24 став 1. тачка 2. Статута ОШ „Јожеф Атила“ , Школски одбор је на седници одржаној 04.07.2018.године усвојио Школски програм за први и други циклус основног образовања и васпитања за период 2017/2018-2020/2021.године

I.УВОД

1.ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ШКОЛИ

1.1.Школа и њена околина

ОШ „Јожеф Атила“ налази се у Новом Саду, у насељу Телеп. Насеље чине углавном породичне куће и стамбене зграде око новоотвореног Сомборског булеvara. Школи територијално припада и насеље Адице из којег, због удаљености, деца долазе у школу аутобусом. Њихов превоз финансира град.

Структура становништва у оба насеља има изражене специфичности које утичу на рад школе. Становништво Адица је шаролико, како по националној припадности (срби, роми, ашкалије, горанци...) тако и по вероисповести (ту живи највећа популација верника исламске вероисповести у Новом Саду). Осим тога део популације у Адицама живи у лошим хигијенским и стамбеним условима и веома су ниског социоекономског статуса, док је део породица са Адица и из ближег окружења школе добро ситуирано, чији су чланови у значајном проценту високо образовани. Треба напоменути и то да породице поготову са Адица, често одлазе на привремени рад у иностранство. Ове веома изражене супротности у социоекономској и образовној структури породица и миграторно кретање породица у великој мери утичу како на флукуацију бројног стања ученика тако и на структуру и организацију рада наше школе.

Телеп је двојезична средина, те се из тог разлога у школи настава изучава на два наставна језика: српском и мађарском. Предност овог дела града је међусобно познавање родитеља и ученика, као толерантност, вишедеценијски дух мултиетничности. У односу на остале делове града на Телепу и Адицама је мања отуђеност људи, комшије се боље знају, те је стопа девиантних понашања много мања.

Центар града је релативно далеко, али аутобуске линије ГСП-а које стају непосредно испред школе, омогућавају ученицима посету свих знаменитости града Новог Сада (музеји, позоришта, спортски центри...).

Близина реке Дунав ђацима пружа могућност упознавања богатства флоре и фауне и ствара специфичну пријатну микроклиму за становнике овог дела града.

1.2.Школски простор

Школска зграда је изграђена 1980. у релативно модерном стилу. Унутрашњост школе је у мањој мери мењана у смислу дограђивања и адаптације неких прстора у учионице због све већег броја ученика.

Зграда је пројектована за око 800 ученика. У школској 2017/2018. години школу похађа 1181 ученика. Број ученика показује тенденцију раста уназад неколико година. Школски простор обухвата 15 учионица за ниже разреде (од тога у 5 се користи и као продужени боравак), 18 учионица за више разреде (класичне учионице и кабинети за наставне предмете), два кабинета за информатику, 17 припремних просторија за наставнике, просторије за пријем родитеља, зборница, библиотека, просторија за уџбеничке комплете, медијатека, архива, фискултурна сала, справарнице, спомен соба

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Јожефу Атили, кухиња, трпезарија, ђачке кантина, стоматолошка амбуланта, котларница и радионице.

Просторије школске зграде и школско двориште се редовно одржавају. Сходно материјалним могућностима, током протеклих година константно се улагало у унапређење услова за рад. Реконструисана је комплетна кровна конструкција. У фискултурној сали је уређена подна површина, прекривена трајнијим материјалом, терафлексом, уређена трибина ,реновиране свлачионице,тоалети оспособљен вентилациони систем. Реновиран су и ученички тоалети на спрату и приземљу.Током школске 2015/2016.године окречене су учионице, паркети хобловани, лакирани. Обновљен је намештај у библиотеци и део намештаја столица и столова по учионицама.Замењени портали у учионицама продуженог боравака.Започета је и ревитализација малог дворишта, уређењем травњака,озелењавањем. Школа поседује велико школско двориште са теренима за фудбал и за кошарку који је опремљен новим кошевима.Уређена је и нова атлетска стаза.Школски парк се сваке године обогаћује новим врстама.

У школској згради недостају неколико учионица, већа читаоница, сала за културне манифестације, фискултурна сала за ученике нижих разреда.У дворишту је потребно уредити игралиште и простор за рекреацију,еколошки амфитеатар за реализацију школе у природи.

Енергетска ефикасност школског објекта је знатно побољшана уградњом котлова са аутоматском регулацијом емисије топлоте.

Опремљеност школе наставним средствима и училима константно се унапређује.

1.3.Анализе потреба ученика, родитеља, локалне заједнице и структура ученика

У циљу прављења школског програма који ће одговарати потребама ученика,родитеља и локалне заједнице, а сходно могућностима школе,испитали смо наведене релевантне учеснике као равноправне у процесу образовања. Кроз процес самовредновања добили смо релевантне податке о потребама ученика,родитеља и локалне заједнице. Потребе су испитане и у индивидуалним контактима са децом и родитељима приликом тестирања деце за полазак у први разред и путем анкетних листова за родитеље.

Резултати анализе показали су да деца желе уређеније школско двориште да буду активни и компетентни учесници у образовном процесу, пријатнију школску атмосферу и занимљивију понуду ваннаставних активности. Програм будућих активности захтева учионице са прилагођеним простором.Родитељи су изразили жељу за опремљенијим просторијама за продужени боравак квалитетнијим радом у оквиру истог, већим присуством страних језика, укључивањем деце у “креативне радионице” и спортске активности, као и пружање већих могућности за дружење ученика.

Највећи део потреба школа ће моћи да задовољи кроз обавезне и изборне предмете као и организовањем секција, екскурзија, слободних активности и дружења ученика. Потребе везане за уређење простора школа ће настојати да задовољи уз помоћ средстава добијених преко пројеката од Покрајинског секретаријата за образовање,Националних савета и других домаћих институција а за крупније инвестиције конкурисаћемо за средства која се као донације додељују од стране амбасада. Развојним планом школе су разрађене могућности за укључивање родитеља и локалне заједнице у унапређење услова живота и рада школе.

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Обзиром на чињеницу да ученици наше школе припадају минимално 7 различитих нација (срби, мађари, словаци, русини, роми, горанци, ашкалије) и 3 вероисповести (православној, католичкој и муслиманској), у школи се поред двојезичне наставе на српском и мађарском језику изучавају се и језици националних мањина са елементима националне културе (мађарски, словачки, русински и ромски) и организује се верска настава за припаднике све три вероисповести (Православни катихизис, Католичка веронаука и Исламска веронаука). Осим тога школа сарађује са културним – уметничким друштвима и Националним саветима националних мањина, са верским заједницама у циљу одржавања добих међуљудских, међуетничких и међуверских односа. Упознавањем и уважавањем разлика едукујемо и приближавамо ученике Европским вредностима.

Велики део ученика долази из породице са ниским социо – економским статусом, односно из породице у којем је ниво образованости родитеља низак. Родитељи из ових породица имају мању свест о важности редовног похађања наставе, и не могу да пруже својој деци помоћ у учењу. Велики је проблем и вредносни систем друштва, у коме знање и школа нису на врху лествице. Ове чињенице дају предиспозицију ученицима за слабије напредовање у настави. У школи су организовани часови допунске наставе за ученике. Педагошко – психолошка служба школе појачана са волонтерима прати понашање и напредовање ученика и помаже код свих потешкоћа на које ученици наилазе у току образовно – васпитног процеса. Школа предузима све да би интегрисао сваког ученика у систем образовања, константним заједничким радом са родитељима, организовањем часова подршке за ученике који теже уче писање, читање и рачунање. У сарадњи са волонтерима педагозима и психолозима организације ЕХО организује додатну подршку ученицима који имају потешкоћа у учењу. У интересу ученика остварује се добра сарадњом и са Центром за социјални рад, Домом здравља, СОШО „Милан Петровић“ Црвеним крстом Новог Сада.

Талентованим ученицима школа пружа могућност усавршавања знања и вештина кроз додатну наставу и секције у организацији наставника школе, као и укључивањем у рад Дечијег Савеза, Покрета Горана, Ђачког парламента, спотских клубова, који тренирају у школи. О подршци ученицима брину и тимови школе: Тим за инклузионо образовање, Тим за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања, Тим за подршку ученицима, Тим за даровите ученике.

2. Полазне основе за израду школског програма:

1. Закон о основном образовању и васпитању („Сл. гласник РС“ бр. 55/2013 и 101/2017)
2. Закон о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 88/2017 и 27/2018-др. закони)
3. Статут школе
4. Наставни План и програм:

Школски програм Основне школе, „Жожеф Атила“

- Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања (Сл.гласник РС-Просветни гласник“, бр.10/2017)
- Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања „Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр. 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 3/2011-др.правилник, 7/2011-др.правилници, 1/2013, 4/2013, 14/2013, 5/2014, 11/2014, 11/2016 и 6/2017)
- Правилник о наставном плану и програму за први, други трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010,3/2011-др.правилник, 7/2011-др.правилник,1/2013, 11/2014 и 11/2016)
- Правилник о наставном плану и програму за четврти разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр. 03/2006, 15/2006, 2/2008, 3/2011-др.правилник, 7/2011-др.правилник, 1/2013, 11/2014, 11/2016 и 7/2017)
- Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр.6/2007, 2/2010, 7/2010-др.правилник, 3/2011-др.правилник, 1/2013, 4/2013, 11/2016,6/2017, 8/2017 и 9/2017)
- Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр.5/2008, 3/2011-др.правилник, 1/2013, 5/2014, 11/2016, и 3/2018).
- Правилник о наставном плану и програму за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр.6/200,3-2011-др.правилник, 8/2013 и11/2016)
- Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“ бр.2/2010, 3/2011-др.правилник, 8/2013, 5/2014, 11/2016 и 7/2017)
- Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик (Сл.гл. 78/2017.)
- Правилник о измени и допунама Правилника о степену и врсти образовања наставника који изводе образовно-васпитни рад из изборних предмета у основној школи („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 11/17)
- Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл. Гл., бр. 81/17)
- Правилник о ближим упутствима за утврђивање права на индивидуални образовни план, његову примену и вредновање(Сл.бр.67/2018)
- Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа и части или достојанства лићности (Сл.гл. бр.65/2018)
- Правилник о обављању друштвено –корисног ,односно хуманитарног рада (Сл.гл. бр.68/2018)
- Правилник о стандардима квалитета рада установе („Службени гласник РС – Просветни гласник“, број 14/18)

3. Начин имплементације стратешких развојних циљева који су дефинисани школским развојним планом у школски програму

ОБЛАСТ: НАСТАВА И УЧЕЊЕ
Развојни стратешки циљ 1: Подизање нивоа компетенција наставника за примену савремених, иновативних облика рада, са циљем што бољег прилагођавања наставе образовно васпитно потребама ученика у складу са образовним стандардима постигнућа и постизања функционалног знања
Имплементација: Кроз циљеве школског програма и у делу школског програма који се односи на програме обавезних и изборних предмета по разредима, преко начина и поступака за њихово остваривање / посебно у делу међупредметне компетенције, корелације унутар предмета и са другим предметима тематске, интердисциплинарне и пројектне наставе
ОБЛАСТ: ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА
Развојни стратешки циљ 2: Планирање и креирање активности ученика чиме се подржава свеукупни развој ученика, као и степен мотивисаности и социјалне одговорности за сопствено напредовање (мере превенције осипања)
Имплементација : Кроз планове за допунску и додатну наставу, кроз рад Тима за подршку ученика, израду ИОП-а индивидуализацију, посебне програме у склопу Школског програма.
ОБЛАСТ: ЕТОС
Развојни стратешки циљ 3: Конструктивна и активна сарадња свих заинтересованих страна у животу и раду школе, у циљу унапређења квалитета рада и задовољства ученика, наставника, родитеља и локалне заједнице
Имплементација : Кроз циљеве Школског програма и посебним програмима у склопу Школског програма
ОБЛАСТ: ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА
Развојни стратешки циљ 4 : Подизање нивоа остваривања образовних стандарда и стицање боље основе за даље учење и напредовање
Имплементација : У делу Школског програма који се односи, на програме обавезних и изборних, предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање/евалуацију, начинима праћења, настави усмереној на исходе и стандарде, анализе, у оквиру стручних већа и актива /

Начела на којима се заснива школски програм:

- 1) усмерености на процесе и исходе учења;
- 2) заснованости на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма;
- 3) уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања, вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
- 4) хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
- 5) поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;

II. ЦИЉЕВИ ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

У циљу праћења динамике развоја образовања и васпитања, наша школа кроз Школски програм поставља следеће циљеве:

- + Пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- + Обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој детета, ученика и развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- + Стицање квалитетних знања и вештина и формирање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, техничке, информатичке писмености, неопходних за живот и рад у савременом друштву;
- + Развој стваралачких способности, креативности, естетске перцепције и укуса;
- + Развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности
- + Развој свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине, еколошке етике;
- + Развој способности проналажења, анализирања, примене и саопштавања информација, уз вешто и ефикасно коришћење језичког личног изражавања и информационо-комуникационих технологије
- + Развијање свести о државној и националној припадности, неговање сопствене традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина, етничких заједница, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- + Развијање свести о значају вишејезичности у савременој вишекултурној заједници;
- + Прихватање и уважавање другог/друге без обзира на националну, верску, родну и друге разлике;
- + Развој способности комуницирања, дијалога, осећања солидарности, квалитетне и ефикасне сарадње са другима и способности за тимски рад и неговање другарства, као и подстицање индивидуалне одговорности, развој свести о себи и способности самовредновања
- + Развој мотивације за учењем, оспособљавање за самостално учење, перманентно образовање
- + Развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологи
- + уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе
- + Оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- + Перманентно усавршавање учесника наставног процеса и осавремењивање програма, организације, метода и опреме

При изради програма посебно се водило рачуна о усмерености на постизање општих међупредметних компетенција:

- 1) компетенцији за учење
- 2) одговорно учешће у демократском друштву
- 3) естетичка компетенција
- 4) комуникација

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

- 5) одговоран однос према околини
- 6) одговоран однос према здрављу
- 7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- 8) рад са подацима и инфромација
- 9) решавање проблема
- 10) сарадња
- 11) дигитална компетенција

Компетенција се развијају кроз наставу свих предмета и примењују у разним ситуацијама при решавању различитих проблема и задатака. Опште предметне компетенције и специфичне предметне компетенције биће посебно издвојене у годишњим плановима рад

III. ОБАВЕЗНИ ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ

ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Програми допунске, додатне наставе, ваннаставних и ваншколских активности отварају ученицима широке могућности да слободно изграде и изразе своју личност. Ове наставне и ваннаставне активности предвиђене су наставним планом и програмом као посебне активности чији је циљ прилагодити наставни програм ученицима и омогућити им његово успешно савладавање, као и потпунији развој ученикових способности.

1. Допунска настава

- настава се организује за ученике који имају тешкоће у савладавању програма наставе односно, ученицима који из било којих разлога заостају за својим вршњацима а треба им помоћи да усвоје наставно градиво и у потпуности развију своје способности. Узроци ученикових тешкоћа у савладавању програма најчешће потичу из породичних, социјалних, здравствених, психолошких и других разлога (повремено изостајање с наставе због болести или других разлога).
- Основни задатак допунске наставе је прилагођавање (индивидуализација) наставних садржаја одређеног предмета ученицима који из било којих разлога имају тешкоћа у свладавању програма како би им се омогућило усвајање програма и развој њихових способности.
- Организује се према потреби, а колико ће трајати и који ће ученици бити укључени варира током године. Ученик може бити укључен у допунску наставу једнократно, кроз дужи временски период или повремено на одређено време, док им је такав облик рада потребан.
- Допунска настава се организује по предметима са једним часом недељно.
- Програм редовне наставе уједно је и програм допунске
- За реализацију допунске наставе наставник припрема наставни материјал: наставне листиће, полупрограмиране или програмиране наставне садржаје за поједине ученике.
- Као садржај рада допунске наставе наставник ће одабрати оне садржаје из наставног програма које поједини ученици нису усвојили у редовној настави. Решавајући те задатке, ученици ће попунити празнине у свом знању, што ће им омогућити даље редовно праћење наставе одређеног предмета.

Начин реализације:

- Уколико постоји више ученика с истим проблемима потребно је поново објаснити дати садржај. Примери у којима се примењују учени садржаји морају бити пажљиво одабрани.
- Што више користити очигледна средства и помагала, као и објективну реалност.

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

- Ако је потребно, тумачити и градиво претходних разреда.
- Осигурати довољно времена за вежбање и понављање.
- Сваки час допунске наставе мора бити максимално организован што значи да за сваког ученика (или групу ученика) треба одредити циљеве и задатке, садржај по етапама, одабрати одговарајуће методе и облике рада, наставна средства и слично.
- Главни облик рада у допунској настави је индивидуални рад са учеником, што не значи да се по потреби неће користити и други облици рада.

2. Додатна настава

Додатна настава се организује за даровите ученике према њиховим склоностима, способностима и интересовањима. Реализацији претходи препознавање даровитих ученика и њихових склоности за поједина подручја, избор садржаја, планирање и организација додатне наставе. У том процесу учествују наставници, психолог, родитељи, стручњаци ван школе.

Садржаје додатне наставе треба заснивати на садржајима редовне наставе, што значи да ће ученици проширити и продубити садржаје наставних предмета или области. Таква настава ће омогућити даровитим ученицима брже и темељитије увођење у свет науке. То ће се постићи ако наставник пажљиво одабере садржаје рада и предложи их ученицима. Само садржаји које ученици прихвате подстакнуће их на активност.

Начин реализације:

- обогаћивање наставних садржаја
- диференцијација наставних садржаја и прилагођавање ученику
- менторска настава где ће сам ученик моћи да предлаже садржаје на којима ће радити
- упућивање и укључивање у рад других институција, универзитета, стручних друштава, центара, истраживачких станица и сл
- стварање што више могућности за учениково истраживање и откривање са циљем задовољења учениковог мотива за сазнавањем и успехом
- пружити могућност даровитим ученицима да што чешће решавају сложене проблеме и притом доживе успех и радост у раду
- поучавање и учење уз помоћ медија, међу којима значајно место заузима компјутеризована настава
- изванучионична настава и рад на пројектима, огледи, демонстрације, рад на терену интегрисана настава
- рад на истом садржају кроз више наставних предмета (кординисано деловање и сарадња више наставника)
- проблемски задаци у којима ученици сами бирају начин решавања и сложеност
- подршка оригиналним решењим

ПРОГРАМ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Основни циљ слободних активности је интевизирање образовно-васпитног рада са ученицима, успостављање сарадничких односа ученик наставник, откривање талената ученика и одабирање надарених, њихово професионално усмеравање.

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Радам у оквиру слободних активности задовољавају се интереси, развијају индивидуалне склоности и способности ученика. Организовано се испуњава део њиховог слободног времена стваралаштвом забавом и игром.

Слободним активностима су обухваћени ученици од IV,VI , VII i VIII. разреда с тим што се стални облици активности организују за ученике од IV-VIII разреда. За ученике I, II и III разреда слободне активности се организују као повремене активности у оквиру одељенске заједнице или часа старешине.

Слободан избор и добровољност приступања ученика у поједине секције су основни принципи у организацији и раду секција.

Број ученика у једној групи зависи од природе активности. Ако број ученика у једној групи прелази 20 група се дели на две.

Садржаји програма	Активности ученика	Активности наставника	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Друштвене активности	Израда паноа, зидних новина, посете, изложбе, учешће у акцијама локалне заједнице	-усмерава -наводи -ствара ситуацију -сугерише -поставља проблем -подстиче -дискутује -анализира -мотивише	Дијалогска, текстуална, метода писаних радова, излагање, демонстративна, истематско посматрање, пралтични рад, илустративна, експериментална, принцип очигледности	Сарадња са локалном заједницом Развијање свести о здравом начину живота, поштовање разлика и уважавање својих и туђих потреба, изграђивање личних критичких ставова
Техничке активности	Израда честитки, израда модела, уређење простора, израда украса	- координира		Развијање креативности, стваралачког рада, уредности, прецизности, изграђивање личних критичких ставова
Хуманитарне активности	Прикупљање помоћи, учешће у хуманитарним акцијама, помоћ ученицима који слабије напредују			Развијање хуманости, Поштовање разлика и туђих потреба, развијање такмичарског духа
Спортске активности	такмичење у спортским вештинама, учешће у кросу			Развијање такмичарског духа, Развијање моторичке спретности и физичких способности
Културне активности	Посете музеју, биоскопу, позоришту, библиотеци,			Развијање опште културе, Развијање и подстицање стваралачке активности, развијање маште оригиналности и смисла за

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

				лепо, оспособљавање ученика за испуњење слободног времена садржајима из области културе, науке, технике, уметности,....
--	--	--	--	---

ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Културне активности школе остварују се на основу програма културних активности. Културне активности обухватају прославу дана школе, почетка и краја школске године и завршетка основношколског образовања васпитања, прославе школских и државних празника, приредбе представе, изложбе, концерте, такмичења и смотре, посете установама културе, заједничке активности школе и јединице локалне самоуправе и друге активности које доприносе проширењу утицаја школе на васпитање ученика и културном развоју окружења школе.

Циљ и задаци културних активности школе	Врста активности	Начин реализације
<ul style="list-style-type: none"> -Упознавање, доживљавање и оспособљавање за тумачење одабраних књижевних, позоришних, филмских, ликовних, музичких и других уметничких остварења из српске и светске баштине. -Развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; -Развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевност и уметности; -Развијање потребе за књигом, способности да се њоме ученици самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, градске); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; -поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм); -усвајање основних функционалних појмова и теоријских појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности; -упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења; -развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује; -подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; -Подстицање, неговање и вредновање 	Читање	Литерарни конкурси
	Писање	Посета библиотеци, учлањење (школска и градска)
	Рецитовање	Дневник прочитаних књига
	Глума	Прослава поводом Дана школе
	Гледање филма, позоришне представе	Прослава Светог Саве
	Посматрање ликовних дела	Драматизација текстова и извођење на различитим манифестацијама и прославама (Дан школе, Дечја недеља)
	Певање, свирање	Посета музејима, биоскопу
	Сви облици ликовног изражавања	Литерарна, драмска, секција Ликовни конкурси Посете изложбама (у школи и ван школе)
	Организовање и учешће на школским	Музеј а локалитета

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

<p>ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, секција и др.);</p> <ul style="list-style-type: none"> -Развијање и унапређивање стваралачког мишљења и иновативности; -Унапређивање ликовне писмености и оспособљавање за визуелну и вербалну комуникацију традиционалним и савременим медијима; подстицање на самостално проналажење, систематизовање и коришћење информација из различитих извора; -Формирање позитивног става и одговорног односа према културном и уметничком наслеђу; -Развијање свести о повезаности уметности, природе и друштва, о значају одрживог развоја и улози уметности у очувању животне средине; -Оспособљавање за самостални и тимски рад; -Формирање критичког односа према уметничким делима и мотивисање да процењују уметничка дела, своје и туђе ликовне радове; -Мотивисање да прате културне и уметничке манифестације путем различитих медија, да посећују изложбе, музеје, локалитете...и -Мотивисани за различите видове учешћа у културним и уметничким активностима; -Развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности; -Развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свога и других народа. -Неговање способности извођења музике (певање/свирање); -СТИЦАЊЕ НАВИКЕ СЛУШАЊА МУЗИКЕ, -осматрање ликовних дела певања, свирање -подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; - упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа; -Оспособљавање ученика за извођење хорских композиција различитих жанрова и карактера домаћих и страних композитора; -Развијање љубави према музици и подстицање на посећивање позоришних представа, опера, балета и других 	<p>приредбама</p> <p>хор, солистичка и групна извођења;</p> <p>припрема сценографије и изложби</p> <p>Учешће на различитим манифестацијама у и ван школе, групна извођења; припрема изложби</p> <p>Учешће на различитим ликовним конкурсима и ликовним радионицама</p> <p>Естетско уређење школског простора</p> <p>Посете различитим институцијама културе</p> <p>(позоришне представе, концерти, галерије, музеји...)</p>	<p>Машкарада, карневали поводом различитих културних и уметничких манифестација у граду, у оквиру школе, активности Дечјег савеза Дан победе над фашизмом</p> <p>Прослава ускршњих празника, Дан отворених врата</p> <p>Обележавање Дана борбе против насиља над децом</p> <p>Дан особа са инвалидитетом</p> <p>Прослава за Дан школе Такмичења у оквиру школе, Дечјег савеза Прослава Светог Саве Приредба поводом пријема ђака првака</p> <p>Дечји савез, Обележавање Дечје недеље,</p> <p>Наступи и укључивање у различите културне активности организоване унутар локалне заједнице</p>
--	---	---

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

културних манифестација; -Усмеравање ученика на маштовито и неконвенционално решавање ликовних и других проблема, развијање креативног мишљења; -Неговање стваралачког изражавања чиме се подстиче развој самосталне и самосвесне личности детета; -Развијање солидарности и другарства међу ученицима различитих узрасних група, способности за сарадњу и тимски рад; - Неговање народне традиције и сарадње са		
---	--	--

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Овим програмом су обухваћени сви ученици ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести о важности сопственог здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије, малолетничке делинквенције. Школа је дужна да, у оквиру програма школског спорта, заједно са јединицом локалне самоуправе, организује недељу школског спорта најмање једном у току полугодишта. Недеља школског спорта обухвата такмичења свих ученика у спортским дисциплинама прилагођеним узрасту и могућностима ученика.

Активности	Начин реализације	Носиоци реализације
Израда плана	Након предложених семинара стручног удружења приступиће се детаљној изради плана	Председник већа
Јесењи школски крос:	Крос, такмичење	Стручно веће наставника физичког васпитања
Спортски програм Дечије недеље	Општинска такмичења, пипрема екипе, организација путовања	Стручно веће, учитељи четвртог разреда, Савез за школски спорт Новог Сада
Манифестације у оквиру Савеза за школски спорт града Н.Сад-а, као и активности Савеза спорт за све у сарадњи са локалном самоуправом (рукомет, фудбал, спортски полигони, одбојка ...)	Спортске манифестације, такмичења	Стручно веће наставника физичког васпитања, Савез за школски спорт
Школска (међуодељенска) спортска такмичења у атлетици, рукомету и фудбалу, стоном тенису..	Спортска такмичења	Стручно веће наставника физичког васпитања

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Школска такмичења у организацији Савеза за школски спорт града Новог Сада, у следећим спортовима: Стонитенис,пливање,рукомет,фудбал,атлетика,одбојка,кошарка,мини атлетска и рукометна лига ,атлетски петобој,полигони..	Спортска такмичења	Стручно веће наставника физичког васпитања, Савез за школски спорт
Организација пролећног кроса	Крос такмичење	Стручно веће
„Спортске игре младих“ Спортска манифестација под окриљем Министарства спорта Републике Србије	Спортска манифестација и такмичење	Стручно веће наставника физичког васпитања, ученици
Планинарења у оквиру Планинарске секције	излет	Горан Стевановић

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД ДИСКРИМИНАЦИЈЕ , НАСИЉА,ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА И ПРОГРАМИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ДРУГИХ ОБЛИКА РИЗИЧНОГ ПОНАШАЊА

Садржај:

1. Значење појма насиље, злостављање и занемаривање
2. Облици насиља
3. Подела најчешћих облика насиља
4. Задаци школе и основни принципи рада
5. Циљеви програма
6. Задаци
7. Тим за заштиту деце од насиља
8. Редослед поступања и реаговања у случају појаве насиља
9. Унутрашња заштитна мрежа
10. Евиденција и документација
11. Евиденција насилног понашања
12. Обрасци за појачан васпитни рад

Школа "Јожеф Атила" доноси: **ПРОГРАМ ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА У ШКОЛИ** који прецизира улоге и одговорности свих субјеката укључених у живот и рад Школе донет је на основу **међународног документа Конвенције права детета** и документа које је усвојила Влада Републике Србије (*Национални план акције за децу и Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања*), **Посебног протокола** за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно васпитним установама, **Приручника** за примену посебног протокола за заштиту деце и ученика, на основу **Правилника** о протоколу поступања у установи у одговору на насиље,

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

злостављање и занемаривање (“Сл. гласник РС”, бр. 30/2010), члана 103. Закона о основама система образовања и васпитања (“Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 35/15...), Програмом заштите ученика су дефинисане превентивне активности, као и кораци и процедуре у поступању у заштити ученика од насиља. Одређена је подела одговорности и улоге током протокла поступања. Такође је дефинисано шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата.

Насиље је сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства деце / ученика.

Злостављање или злоупотреба детета обухвата све врсте физичког и / или емоционалног злостављања, сексуалну злоупотребу, занемаривање или немаран поступак, као и или другу експлоатацију, што доводи до стварног или потенцијалног нарушавања дететовог здравља, његовог развоја или достојанства у оквиру односа који укључује одговорност, поверење или моћ. У даљем тексту под насиљем се подразумева и злостављање и занемаривање.

II ОБЛИЦИ НАСИЉА

Насиље може имати следеће облике:

- Физичко
- Емоционално / психичко
- Социјално
- Сексуално насиље и злоупотреба деце
- Насиље злоупотребом информационих технологија

III ПОДЕЛА НАЈЧЕШЋИХ ОБЛИКА НАСИЉА

У табели су приказани нивои и различити облици насиља. У зависности од интензитета, учесталости и последица које оставља насиље, поједини облици насиља се појављују на више различитих нивоа.

ПРВИ НИВО

Физичко	Емоционално / психичко	Социјално	Сексуално насиље	Насиље злоупотребом информационих технологија
ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари				

ДРУГИ НИВО

Физичко	Емоционално / психичко	Социјално	Сексуално насиље	Насиље злоупотребом информационих технологија
ударање чврга,				

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари				
---	--	--	--	--

ТРЕЋИ НИВО

Физичко	Емоционално /психичко	Социјално	Сексуално насиље	Насиље злоупотребом информационих технологија
ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари				

IV ЗАДАЦИ ШКОЛЕ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ РАДА

У школи ћемо креирати климу у којој се:

- учи, развија, негује и подстиче култура понашања и уважавања личности;
- не толерише насиље;
- не ћути у вези са насиљем;
- развија одговорност;
- реагује на сазнања о насиљу.

Интерес детета / ученика је примаран у односу на интерес свих одраслих који раде у школи или учествују у раду школе. У раду са ученицима је неопходно обезбедити поверљивости података и заштиту права на приватност детета и ученика. Омогућићемо деци / ученицима да учествује у свим фазама процеса заштите кроз благовремена и континуирана обавештења на начин који одговара њиховом узрасту и разумевању ситуације и кроз могућност да изразе своје мишљење. Протокол се односи на све ученике у школи без обзира на пол, узраст, породични статус, етничко порекло, и било које друге социјалне и индивидуалне карактеристике (боју, коже, језик, вероисповест, националност, способности и специфичности детета).

V ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ је унапређење квалитета живота ученика применом:

- мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад ученика;
- мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање.

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Специфични циљеви:

- спровођење и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- укључивање свих интересних група (ученици, наставници, стручни сарадници, административно и помоћно особље, директор, родитељи, старатељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције;
- подизање нивоа свести свих укључених у живот и рад установе за препознавање насиља, злостављања и занемаривања;
- дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања у ситуацијама насиља;
- информисање свих укључених у живот и рад установе о процедурама и поступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља.

VI ЗАДАЦИ

Задаци у области превенције:

- упознавање са правном регулативом - Општим и Посебним протоколом;
- израда Програма за заштиту деце / ученика од насиља;
- дефинисање улога и одговорности у примени процедура и поступака;
- развијање и поштовање богатства различитости и културе поашања у оквиру васпитно - образовних активности;
- организовање обука за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликта;
- организовање разговора, трибина, представа, изложби о безбедности и заштити деце / ученика од насиља;
- дефинисање правила понашања и последица кршења правила;
- развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља;
- умрежавање свих кључних носилаца превенције насиља (Савет родитеља, Школски одбор, Ученички парламент, Наставничко веће).

Задаци у области интервенције:

- усклађена и доследна примена утврђених поступака и процедура у ситуацијама насиља;
- сарадња са релевантним службама;
- континуирано евидентирање случајева насиља;
- праћење и вредновање врста и учесталости насиља путем истраживања, запажања и провере;
- подршка деци која трпе насиље;
- рад са децом која врше насиље;
- оснаживање деце која су посматрачи насиља за конструктивно реаговање;
- саветодавни рад са родитељима.

VII ТИМ ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Чланови Тима су:

1. Драган Утржан – директор
2. Гордана Ђуровски –педагог
3. Ана Петровић- психолог
4. Зита Михајловић- психолог
5. Лила Каран- наставник разредне наставе
6. Естер Талоши
7. Савка Мандић
8. Ивана Нинковић Цветковић
9. Неда Носовић
10. Слободанка Поповић
11. Александра Станојчић

Задаци чланова Тима су да:

- учествују у обуци за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања;
- информишу и пруже основну обуку за све запослене у школи о превенцији,
- организују упознавање родитеља и ученика са Програмом о заштити ученика;
- организују препознавању и реаговању на насиље;
- координирају израду и реализацију Програма заштите ученика (превентивне активности); консултације у установи и процењују нивое ризика за безбедност ученика;
- прате и процењују ефекте предузетих мера;
- сарађују са релевантним установама;
- организују евидентирање појава насиља;
- прикупљају документацију;
- извештавају стручна тела и органе управљања.

VIII РЕДОСЛЕД ПОСТУПАЊА И РЕАГОВАЊА У СЛУЧАЈУ ПОЈАВЕ НАСИЉА

У случају сазнања да је дошло до насиља, а након заустављања насиља и смиривања учесника у насилној ситуацији, редослед поступања у Основној школи "Јожеф Атила" је следећи:

1. Прикупљање информација од учесника и сведока насилне ситуације:
 - разговор одељењског старешине са учеником
 - разговор педагога/психолога са учеником
2. Евидентирање насилне ситуације (евиденциони лист)
3. Консултације у установи у циљу утврђивања нивоа насиља и даљим корацима
 - разговор одељењског старешине и педагога/психолога
 - обавештавање Тима за заштиту ученика од насиља, злостављања и занемаривања
4. Информисање родитеља
 - разговор одељенског старешине,односно, педагога/психолога са родитељима
5. Информисање надлежних служби по потреби (МУП, центар за социјални рад)
6. Договор о заштитним мерама ученика (одељењски старешина, педагог, родитељ)
7. Покретање појачаног васпитног рада
 - упућивање писменог захтева директору школе за покретање појачаног васпитног рада;
 - доношење решења од стране директора школе о покретању појачаног васпитног рада;
 - обавештавање родитеља да је донета одлука о покретању појачаног васпитног рада и упућивање позива у циљу израде плана појачаног васпитног рада (одељенски старешина);
 - израда плана појачаног васпитног рада.

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

8. Праћење ефеката предузетих мера

IX УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА

Унутрашњу заштитну мрежу чине сви запослени и ученици школе.
Улоге и одговорности запослених и ученика у школи:

ДЕЖУРНИ НАСТАВНИК:

- Дежура у складу са распоредом;
- Уочава и пријављује случај;
- Покреће процес заштите детета – реагује одмах у случају насилног понашања,
- користећи неку од стратегија;
- Обавештава одељенског старешину о случају;
- Евидентира случај у књигу дежурства;
- Сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља.

ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА:

- Уочава случајеве насилног понашања и реагује одмах;
- Учествује у процесу заштите деце;
- Разговара са учесницима насиља;
- Информише родитеље и сарађује са њима;
- По потреби, сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља;
- Прати ефекте предузетих мера;
- Евидентира случај и води документацију;
- По потреби, комуницира са релевантним установама.

ТИМ:

- Уочава случајеве насилног понашања;
- Покреће процес заштите детета, реагује одмах;
- Обавештава одељенског старешину и сарађује са њим;
- По потреби, разговара са родитељима;
- Пружа помоћ и подршку деци / ученицима, наставницима;
- Разматра случај (2. и 3. ниво) и осмишљава мере заштите;
- Обавља консултације, предлаже заштитне мере, прати ефекте предузетих мера;
- По потреби, сарађује са другим установама;
- Евидентира случај.

ПОМОЋНО – ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ:

- Дежура по распореду;
- Прекида насиље;
- Уочава и пријављује случајеве насилног понашања

УЧЕНИЦИ, ДЕЦА:

- Уочавају случајеве насилног понашања;
- Траже помоћ одраслих;
- Пријављују одељенском старешини;
- За теже случаје консултују чланове школског Тима;
- Уествују у мерама заштите.

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

X ЕВИДЕНЦИЈА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Евиденцију води:

1. Стручна служба
2. Одељењски старешина, наставник
3. Тим – уколико се укључи у интеграцију

У обрасце се уписује шта се догодило, ко су учесници, како је пријављено насиље, последице, исходи предузетих корака, како су укључени родитељи, стручна служба итд. Разредни старешина, стручна служба **у обавези су да воде евиденцију** о појавама насиља. Одељењске старешине бележе различита запажања о понашању деце, коментаре друге деце, родитеља, колега. Ове белешке се периодично анализирају на нивоу Тима, одељењског и наставничког већа и др. **Тим за заштиту деце и ученика од насиља води евиденцију о случајевима насиља који захтевају њихово укључивање.** Документација се чува на сигурном месту, како би се обезбедила поверљивост података.

XI ЕВИДЕНЦИЈА НАСИЛНОГ ПОНАШАЊА

ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРЈЕНТАЦИЈЕ

Циљ професионалне оријентације у основној школи јесте развијање спремности ученика да стиче знање и искуства о себи и свету рада, да доноси реалне одлуке у погледу свог даљег образовања и опредељења, свестан шта оне значе за касније образовање и професионалне опредељености као и успех у раду.

Остваривање програма професионалне оријентације реализује се у седмом и осмом разреду кроз: редовну наставу, све облике ваннаставних активности организовањем разговора, предавања, упознавањем свих корисних извора информације, посетама радним организацијама и средњим стручним школама и гимназијама и испитивањем индивидуалних интересовања. Програм професионалне оријентације се спроводи као петофазни модел кога чине следеће области учења : самоспознаја, информације о занимањима, могућности школовања и каријере, сусрети са светом занимања и одлука о избору занимања. Оперативним плановима биће предвиђене активности на месечном нивоу.

Област учења 1: Самоспознаја

Циљеви: општи циљ ове области је освешћивање личних афинитета и капацитета младих у оквиру стицања реалне слике о себи.

Програмски /наставни садржаји: Ученици уче како да открију, истраже и испитају сопствене жеље, интересовања и склоности, као и да уоче таленте и способности, уче како да процене и рефлектују лична очекивања; да сагледају сопствене капацитете и спремност на учинке; да изврше саморефлексију у погледу интересовања, склоности, способности (самопроцена) и да се надовежу на избор занимања и школовања; да се критички суоче са квалификационим оквиром занимања и темом посла; да оснаже осећање сопствене вредности, нарочито ученице, у погледу подесности за широк спектар образовних профила и занимањ

Област учења 2 и 3:

Информације и претраживање- могућности школовања и каријере

Циљеви: општи циљ ове области учења је стицање знања о различитим информационим понудама о школи и занимању, као и оспособљавање младих да активно и самостално користе расположиве информационе понуде.

Програмски/наставни садржаји: ученици/це треба да развију кометенцију оријентације путем самосталног прикупљања и критичког суочавања са информацијама релевантним за школовање и занимање; да науче да се информишу о различитим областима школовања, да препознају и

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

да ускладу са интересоваима стекну детаљнији преглед изабраних школа, да доведу личне ставове исхватања у контекст са избором школе и занимања; да критички рефлектују и преиспитају својеживотно планирање и планирање каријере

Област учења 4: Реални сусрети

Циљеви: општи циљ ове области учења је упознавање са светом рада и опробавање младих у аутентичним ситуацијама у свету рада

Програмски/наставни садржаји: путем реалних сусрета са стручњацима и предузећима ученици/це треба да стекну сазнања о свету рада и занимања, стога је важно да те сусрете темељно припреме и накнадно обраде стечено знање и искуство, како би били у стању да се самостално информишу о областима школовања и рада које их занимају.

Област учења 5: Одлука

Циљеви: општи циљ ове области јесте тај да се младе особе које су учествовале у програму професионалне оријентације оснаже и буду у стању да самостално донесу одлуку о даљем школовање и занимању.

Програмски/наставни садржаји: ученици/це сада усглашавају изборе своје жељене школе и каријере и њихове остварљивости у склопу дејства, тј утицаја родитеља, вршњака, пријатеља, савтеодавних установа, привреде и друштва; у току процеса избора занимања треба да дефинишу привремено стање у вези са жељеном школом, односно каријером; да укључе родитеље и старатеље као битне носиоце одлука, да профил личности још једном упореде са школским профилем захтева и да донесу одлуку.

Носиоци реализације програмских садржаја професионалне оријентације су:

- психолог школе као координатор и реализатор одређених активности
- одељенске старешине 7 и 8 разреда и предметни наставници

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Проширивање програма на ученике седмог разреда	-Израда акционог плана за седми разред -Информисање и обука одељенских старешина седмог разреда	Тим за ПО Одељенске старешине седмог разреда	Размена План акције Обука	Израђени акциони планови Одељенске старешине информисане и укључене у рад тима за ПО	Акциони планови записник са састанка тима
Информисање и промоција пројекта ПО	Информисање о пројекту: - Наставничког већа - Савета родитеља - Школског одбора - Ученичког парламента -ученика 7. и 8. разреда и њихових родитеља	Тим за ПО	ППП Размена	Сви актери информисани, сагласни и учествују у реализацији пројекта	Записници са седница Наставничког већа, Сколског одбора и Савета родитеља, родитељских састанака
Планирање рада и имплементације програма ПО	Школски ПО тим бира модел имплементације и креира акциони план имплементације ПО у сарадњи са одељенским старешинама 7. и 8. разреда	Тим за ПО	План акције	Школски тим је изабрао модел имплементације програма ПО у складу са могућностима школе и креирао акциони план за имплементацију програма ПО	Акциони план имплементације програма ПО Записник са састанка тима
Имплементација	Реализација радионица са ученицима/цама 7. и 8.. разреда	Школски тим за ПО	Радионице	Ученици/це 7. и 8. разреда обучени су кроз радионице програму ПО	Списак учесника, продукти са радионица
	Реализација родитељског састанка за родитеље ученика/ца	Школски тим за ПО	Презентација излагање	Родитељи ученика/ца 8. разреда су укључени у реализацију	Списак учесника, продукти са радионица, записници са

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

ија програма ПО				програма ПО и стичу знања и вештине за подршку деци у избору занимања и школе	родитељских састанака
	Организовање манифестација и акција из области ПО: Дани ПО у школи, сајам образовања, сајам занимања, експерти у школи, посете средњим школама, посета НСЗ....		Посета манифестацијама	Промоција школе у области ПО Изградња мреже партнера у пројекту кроз укључивање различитих учесника	Списак учесника, продукти, портфолио, записници са разговора, сценарио, извештај, фотографије
	Реализација реалних сусрета кроз распитивање упредузећу/школи и испробавање праксе	Школски тим за ПО	Контакт и са предузећима, посета и распитивање, манифестације	Промоција школе у области ПО Изградња мреже партнера у пројекту кроз укључивање различитих учесника Успостављање механизма и процедура за реалне сусрете	Списак учесника, продукти, сценарио, позивнице, плакати, извештај, фотографије

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

Садржаји програма	Начин и поступак остваривања	Циљеви и задаци садржаја програма
Систематски прегледи ученика и вакцинација	Редовни систематски прегледи, прегледи пред одлазак у школу у природи, на екскурзије	Здравствена заштита, Развијање свести о важности превенције и заштите здравља

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Стоматолошки систематски прегледи и санација	Редовни прегледи код школског стоматолога,	Развијање свести о важности превенције и заштите здравља уста и зуба
Континуирана сарадња са Заводом за здравствену заштиту, Дечјим диспансером и саветовалиштем, Црвеним крстом	Предавања, трибине, радионице	Развијање свести о здравим стиловима живота важности превенције, здраве исхране,

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ

Основни циљ програма је брига о ученицима, односно пружање подршке ученицима који имају потешкоће у породичном окружењу следеће природе: породица у процедури развода брака, лоши узајамни односи родитеља, озбиљнија болест ужег члана породице или ученика, тешки материјални услови, проремећаји понашања родитеља или ученика, болести зависности родитеља или ученика, други поремећаји понашања – бежање из школе, крађа, припадност деструктивној групи Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити тих ученика посебно о ученицима из осетљивих друштвених група, на основу програма социјалне заштите. Уколико је потребно школа организује прикупљање средстава за ове сврхе кроз акције школског спорта, волонтирања и других добротворних акција и организују се посебне активности у сарадњи са локалном заједницом, пре свега Центром за социјални рад.

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

Редни број	Активности	Начин реализације	Носиоци	Време
1	Идентификација ученика са тешкоћама у емоционалном развоју, сазревању, променама у понашању и тешкоћама у напредовању тежим породичним проблемима	подаци из упитника за родитеље ученика првог разреда, разговор са родитељима, подаци Центра за социјални рад(ЦСР), разговор са ученицима, ОС, наставницима.	реализације родитељи, ЦСР, стручни сарадници, ОС, наставници.	реализације током школске године
2	Рад са родитељима на оснаживању за решавање проблема ученика који су последица поремећених породичних односа	-саветодавно – инструктивни рад са родитељима и ученицима	-стручни сарадници, наставници , ЦСР	током школске године
3	Оспособљавање родитеља за решавање проблема који се односе на понашање ученика	Саветодавно – инструктивни рад са родитељима	Стручни сарадници,	током школске
4	Сарадња са социјалним институцијама	предавања, саветодавни разговори, тематско – едукативне радионице, студије случаја	ЦСР, представници школе	према потреби
5	Посредовање у прикупљању помоћи /уџбеници, настава у природи, екскурзије, лечења, летовање/	-упућивање дописа одговарајућој институцији и разговори са родитељима	одељењске старешине, ЦСР, општина, Црвени крст	током школске године
6	Организовање хуманитарних акција	договор са родитељима, ученицима и наставницима;	-Ученички парламент, наставници	током школске године
7	Прикупљање средстава за ученике из донација	у оквиру пројеката обезбеђена средства и помоћ овим ученицима	-реализатори пројекта и организације које га финансирају	током године

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ програма је организовање активности које су усмерене на заштиту животне средине у функцији развијања еколошке свести код ученика, као и очување природних ресурса. Очување природних ресурса односи се и на упознавање са коришћењем и рационалном употребом тих ресурса у области енергетике. Школа реализује активности које доприносе заштити животне средине остваривањем програма заштите животне средине путем организације заједничких еколошких акција са локалном заједницом односно, заједничким активностима школе, родитеља и јединице локалне самоуправе у анализ стања животне средине и акција за заштиту животне средине. На тај начин ученици савладају технике који доприносе одрживом развоју и долази до развијања и јачања сарадње и међу ученицима,

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

са родитељима са институцијама и локалном заједницом. У оквиру овог програма ученици се информишу о значају очувања животне средине, са посебним освртом на њихов лични допринос и ангажовање у реализацију акција на на нивоу школе локалне заједнице. На часовима одељењског старешине у свим узрастима обрађују се одређене теме. Посебне активности реализују наставници биологије у редовној настави и у раду еколошке секције. У редовној настави приликом обраде пригодних тема из предмета Свет око нас, Природа и друштво, географија, биологија, физика, хемија, техничком / ученици ће добити информације о загађивачима ваздуха, глобалном отопљавању, променама у клими и њиховом утицају на живот на планети, значају одрживе енергије, значај селекције отпада, рециклаже истог, заштити вода, шума, утицај отпада, посебно пластике, на животну средину, опасности од пожара и поплава

	Програм планираних активности	Начин реализације	Носиоци активности
	Припрема интерних еколошких пројектних активности еколошких недеља у функцији обележавања еколошки значајних датума „Недеља воде“ „Недеља, планете Земље“ „Недеља дрвећа и птица“ „Недеља биодиверзитета“ ...	Израда програма а пројектних активности Прилагођавање, структурирање, програма по различитим узрастима ученика Конкретизовање који производи треба да настану током пројектних активности Одређивања носилаца активности и начина финансирања пројектних активности Разговор са носиоцима пројектних активности	Чланови Тим за екологију Сви запослени Ученици родитељи партнер школе и институције на пројектима
	Развијање мреже сарадње са институцијама које се баве заштитом животне средине	Израда плана сарадње са институцијама	
	Развијање мреже сарадње са средњим школама и факултетима у реализацију заједничких еколошких манифестација активности	Израда плана сарадње са образовним институцијама за реализацију еколошких активности	
	Укључивање у еколошке пројекте домаће и међународне „Пројекат за чистије и зеленије школе у Војводини“ „Пројекат енергетске ефикасности“ „Екошколски пројекат“ „Green week“ и друге	Израда пројектних планова Одређивања носилаца активности и начина финансирања пројектних активности Разговор са носиоцима пројектних активности	
	Реализација акција естетског планског уређења озелењавања школског објекта и школског парка	Израда плана озелењавања школе, одређивања носилаца активности и начина финансирања Разговор са носиоцима пројектних активности	Чланови Тим за екологију Сви запослени Ученици родитељи партнер школе и институције на пројектима
	Реализација програма од еколошког значаја на часовима редовне, изборне наставе и еколошке секције .	Израда плана еколошких активности на часовима редовне изборне наставе као и плана еколошке секције	
	Развијање међупредметних компетенција „предузетничког духа кроз реализацију еколошких активности	Мапирање међупредметних компетенција које развијају еколошке активности Презентација исхода заједничких еколошких активности	

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

Сарадња са медијима и медијска презентација еколошких активности издавање Екошколкошког часописа у циљу популаризације еколошких активности ,подстицања на масовније укључивање ученика родитеља у еколошке активности ,јачања еколошке свести	Израда плана сарадње са медијима организовање рада ученика у прикупљању еколошких информација за документацију, подела задужења у вези писања ,лекторисања и дистрибуције школског часописа	
Организовање ученика у Еко патроле	презентација задатака, задужења екопатролора	

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Партиципација родитеља у школи, тј. њихова укљученост у различите аспекте школског живота представља важну компоненту образовно-васпитног процеса и у непосредној је вези са квалитетом тог процеса. Партнерство породице и школе представља важан предуслов за адекватно подржавање и подстицање развоја детета, будући да је добробит детета централни интерес, како породице тако и школе. У основним одредбама *Закон о основама система образовања и васпитања*, у делу: *Општи принципи система образовања и васпитања* (члан 3), стоји да „систем образовања и васпитања својом организацијом и садржајима обезбеђује:

- *ефикасну сарадњу са породицом укључивањем родитеља, односно старатеља ради успешног остваривања постављених циљева образовања и васпитања разноврсне облике сарадње са локалном заједницом широм друштвеном средином како би се постигао пун склад између индивидуалног и друштвеног интереса у образовању и васпитању.“* (Службени гласник, 72/2009)

Закон о основном образовању и васпитању у свом 48. члану предвиђа да свака школа изради Програм сарадње са породицом:

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења. Програмом сарадње са породицом, школа дефинише области, садржај и облике сарадње са родитељима, односно старатељима деце и ученика, који обухватају детаљно информисање саветовање, укључивање у наставне, и остале активности школе и консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања, с циљем унапређивања квалитета образовања и васпитања, као и обезбеђивања свеобухватности и трајности васпитно-образовних утицаја.

Програм сарадње са породицом обухвата и организацију отвореног дана школе сваког месеца, када родитељи, односно старатељи могу да присуствују образовно-васпитном раду.

Ради праћења успешности програма сарадње са породицом, школа, на крају сваког полугодишта, организује анкетање родитеља, односно старатеља, у погледу њиховог задовољства програмом сарадње са породицом и у погледу њихових сугестија за наредно полугодиште. Мишљење родитеља, односно старатеља, добијено као резултат анкетања, узима се у обзир у поступку вредновања квалитета рада школе.“

ЦИЉ:

Породица и школа имају заједнички циљ – подржавање и подстицање развоја ученика, те њихови односи морају бити пре свега партнерски.

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

Програми у области сарадње са породицом усмерени су пре свега на развијање партнерских односа између кључних актера у Школи, као и на јачање родитељске компетенције, посебно у областима процеса васпитања и превенције негативних појава.

ЗАДАЦИ :

- информисање родитеља о њиховим правима и обавезама, те начинима укључивања у рад Школе,
- задовољавање потреба породице и њених циљева,
- едуковање родитеља кроз информисање и пружање адекватног модела васпитања и образовања,
- развијање партнерског деловања породице и школе у образовању и васпитању ученика,
- обезбеђивање редовне, трајне и квалитетне сарадње породице и Школе, остваривање позитивне интеракције наставник- родитељ,
- обезбеђивање информисаности родитеља о променама у образовању које се остварују у школи и код ученика, као и о свим дешавањима у животу Школе.

ОБЛАСТИ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ:

1. Информисање родитеља и старатеља

Родитељи/старатељи треба да буду детаљно информисани о свим аспектима школског живота и образовног процеса који се посредно или непосредно тичу њихове деце и њих, као и о могућностима на које све начине могу да се укључују у рад школе и да дају свој допринос унапређењу квалитета васпитно-образовног процеса.

Ова област сарадње породице и Школе одвија се кроз следеће облике рада:

- креирање странице намење родитељима на сајту Школе
- организовање *Отворених врата* –консултативних термина када родитељи имају могућност да са наставницима разговарају о раду и напредовању ученика
- организовање *Отвореног дана*, када родитељи, односно старатељи могу да присуствују образовно-васпитном раду.
- уређивање огласне табле за родитеље у просторијама Школе
- редовно вођење електронског дневника и ажурирање података
- организовање и реализација родитељских састанака

2. Укључивање родитеља и старатеља у наставне и остале активности

Да би се ојачала улога родитеља у тој сарадњи, а будући да је већи број родитеља изјавио да би желели да партиципирају у различитим аспектима васпитно образовног процеса, родитељи би требало да се подстичу да се укључују у образовни процес на више различитих начина, и то као:

- едукатори деце у областима у којима су професионалци/експерти, кроз учешће у различитим образовним пројектима који се одвијају у школи/у које је школа укључена,
- сарадници за обезбеђивање безбедног окружења у школи,
- сарадници у процесу професионалне оријентације,
- сарадници при организацији и реализацији приредби, изложби, спортских и других такмичења и сличних активности у Школи,
- сарадници и асистенти у реализацији излета, посета, екскурзија ученика,
- сарадници у организацији и реализацији радионица, хуманитарних акција и сличних активности,
- учешће у стручним тимовима које директор формира по потреби, као евалуатори васпитно-образовног рада и квалитета рада установе кроз процес самовредновања квалитета васпитно-образовне праксе,
- родитељи ученика из осетљивих и маргинализованих група (социјална ускраћеност, сметње у развоју, инвалидитет и др.) имају могућност да учествују у изради и

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

реализацији индивидуалног образовног плана, и друго.

3. Укључивање родитеља и старатеља у процес одлучивања

Овај облик сарадње пружа родитељима информације о организацији живота и рада школе, а својим учешћем они доприносе побољшању услова и рада школе. Поред учешћа у планирању и организацији, родитељи треба да су стално присутни, јер то доприноси учвршћивању односа породице и школе. Законска регулатива је прописала обавезно укључивање родитеља у процес одлучивања и то кроз:

- укључивање родитеља у Савет родитеља Школе
- укључивање родитеља у Школски одбор
- укључивање родитеља у рад свих тимова на нивоу школе (самовредновање, развојно планирање, сарадња са локалном заједницом и породицом и сл.)
- испитивање потреба и очекивања родитеља анкетирањем на крају сваког полугодишта
- родитељи ученика из осетљивих и маргинализованих група (социјална ускраћеност, сметње у развоју, инвалидитет и др.) имају могућност да учествују у индивидуалном образовном плану, да по потреби предлажу спољне сараднике у тиму који се бави образовним планом, као и да дају одобрење за спровођење тог индивидуалног образовног плана.

4. Едукација и саветодавни рад са породицом

Будући да су родитељи у највећој мери упућени на сарадњу са наставницима и са њима имају најчесталије контакте, важан задатак наставника је да креирају такву атмосферу у којој ће родитељи бити подстакнути да се укључују на различите начине и да доприносе животу учионице/школе без страха да ће то бити протумачено као мешање улога, тј. мешање у професионалну улогу наставника. Унапређивање компетенција родитеља за педагошко деловање и пружање подршке ученицима Школа организује кроз следеће облике рада:

- едукација кроз организовање мини предавања на родитељским састанцима,
- организовање трибина и радионица за заинтересоване родитеље,
- ангажовање родитеља као едукатора других родитеља о проблемима који су релевантни за родитељску популацију, а за које су поједини родитељи стручни.

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Школска библиотека је место библиотечко-информационе, васпитнообразовне и културне активности школе. У школској библиотеци прикупља се, обрађује и ученицима, наставницима и стручним сарадницима даје на коришћење библиотечко-информациона грађа (књиге, лексикони, енциклопедије, речници, серијске публикације и др.) и извори. Библиотека у свом фонду прикупља уџбенике и друга наставна средства намењена ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, као и стручну литературу за наставнике и стручне сараднике. Задатак школске библиотеке је да код ученика развија навике читања и коришћења библиотечких услуга, као и да ученике оспособљава да користе информације у свим облицима на свим медијима и омогући им да овладају вештинама потребним за учење у току целог живота

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

Активности	Начин реализације	Носиоци	Време
Вођење евиденције о књижном фонду у складу са прописима за библиотеке,	-евиденција ажурирана		реализације током године
Набавка библиотечке грађе, њено инвентарисање, сигнирање и каталогизација	-отварање картица за нову грађу одмах по њеном набављању	-библиотекари	
Издавање библиотечке грађе на употребу ученицима и наставницима (задуживање и раздуживање)	-евиденција уредна и благовремено вођена	-библиотекари	током године
Упознавање ученика 1. разреда са библиотеком и начином њеног рада	-посета одељења 1. разреда школској библиотеци	-учитељи 1. разреда, библиотекари	септембар
Обучавање ученика у коришћењу стручног фонда школске библиотеке	-увек када ученици први пут користе ову грађу	библиотекари и наставници српског језика	по потреби
Израда годишњег и месечних планова рада	-урађени планови	библиотекари	септембар и сваки наредни месец
Помоћ у организацији и реализацији часова редовне наставе српског језика и других предмета у читаоници	Сарадња са наставницима	наставници	
Помоћ у реализацији активности у читалачком клубу и покретању активности читалачака значка			током године
	наставником који води читалачки клуб и наставницима српског језика и учитељима	српског језика, учитељи	
Пружање помоћи ученицима при избору литературе при избору литерартуре	-пружање помоћи посебно ученицима разредне наставе	библиотекари	свакодневно

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

Пружање помоћи у организовању тематских изложби / знамените личности, јубилеји, чување језика /	-прикупљање грађе и прилога	Библиотекари, предметни наставници	
Сарадња са градском библиотеком -посета и размена искуства у раду	-обилазак библиотеке	библиотекари	Најмање једном у полугодишту
Обележавање светског дана књиге – листа најчитанијих књига за све узрасте и постављање на сајту школе	-постављена листа на сајту и у библиотеци	-библиотекари и наставници српског језика	април
Акција сакупљања књига ученика школе	-евиденција о добијеним књигама	-ОС и библиотекари	мај и јуни
Расходовање оштећених и дотрајалих књига	-евиденција о расходованим књигама	-библиотекари	-јуни и август
Предлог набавке нових књига према потребама школе	-списак књига које треба набавити	-библиотекари	-јуни и август

ИОП- ИНДИВИДУАЛНИ ОБРАЗОВНИ ПЛАН

Саставни део Школског програма је индивидуални образовни план. Ради се сваке школске године као додатна подршка у образовању и васпитању за ученике који имају потешкоћа у савладавању градива или за ученике који постижу резултате који превазилазе очекивани ниво образовних постигнућа.

- ИОП је посебан акт који има за циљ оптимални развој детета и ученика прилагођавањем начина оставаривања школског програма.
- ИОП израђује Тим за пружање додатне подршке ученику, а остварује се након сагласности родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Врсте ИОП-а су:

ИОП-1- прилагођавање начина рада и услова у којима се одвија образовно-васпитни рад; ИОП-2- прилагођавање циљева, садржаја и начина оставаривања програма наставе и учења и исхода образовно-васпитног рада;

ИОП-3-проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада за ученика са изузетним способностима;

Примена индивидуалних образовних планова у нашој школи:

Школска година	Врсте ИОП-а	Број ученика са ИОП-ом
20		

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Детаљни индивидуални образовни планови који садрже лићне поверљиве податке о ученицима саставни су део школског програма, али се чувају у документацији педагога и Тима за инклузивно образовање школе.

Тим за инклузивно образовање, односно Тим за пружање додатне подршке детету и ученику, у склопу годишњег плана рада прецизираће појединости око прописаних процедура, а после усвајања ИОП-а (на седници педагошком колегијуму) сваке године ће то бити анекс Школском програму.

ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Саставни део школског програма је и програм безбедности и здравља на раду који обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно других законских заступника и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду. У реализацији садржаја из овог програма значајно учешће има ју представници МУП-а

Редн бр.	Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
1.	Обука запослених о могућим узроцима и опасностима од пожара, о употреби заштитне ватрогасне опреме и демонстрација гашења пожара	-чланови ватрогасне јединице града реализују обуку запослених најмање једном током трајања програма	-директор, помоћник, ватрогасна јединица и запослени	-у току школске године
2.	Побољшање безбедности у саобраћају запослених и ученика - предавања саобраћане полиције за предшколске групе и ученике 1. разреда -	-предавања саобраћане полиције -допис званичним институцијама	-директор и помоћник, представници савета родитеља школе, ученици	септембар, октобар, током године
3.	Уклањање снега и леда на прилазима школи / тротоарима, улазима у школу и школском дворишту и уклањање леденица са крова изнад улаза	-уклањање снега и леда са критичних локација	-запослени у школи	Током зимских месеци по потреби
4.	Даље унапређење видео-надзора	-постављање нових камера на три места – простор код кабинета	-директор школе	-у школској 2018/2019. години

ПРОГРАМ РАДА ЂАЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

У последња два разреда основне школе и у средњој школи организује се Ђачки парламент . Ђачки парламент чине ученици седмих и осмих разреда по два представника које бира одељенска заједница у договору са разредним старешином. Ђачки парламент представља независну , невладину и не страначку , организацију која има циља да унапреди и побољша рад школе и сарадњу са другим ученицима као и са осталим наставним кадром школе. Ђачки парламент се бира ради:

1. Давања мишљења и предлога стручним органима, органу управљања, савету родитеља и директору о правилима понашања у школи, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње;
2. Разматрања односа и сарадње ученика и наставника / васпитача / стручног сарадника;
3. Обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање.

Парламент се бира сваке школске године и има председника. Радом парламента руководи ментор који се бирају из редова наставника. Мишљење и закључци парламента дају се даље на разматрање.

Кроз рад у парламенту могу се реализовати различити степени партиципације ученика у школском животу: информисање , изражавање сопственог мишљења , учешће у доношењу одлука , самостално доношење одлука , допринос развоју и избору ваннаставних активности као и самостално покретање акција и управљање планираним активностима на нивоу школе.

Учешћем у раду Ђачког парламента нашим ученицима се пружа прилика , да уз подршку и помоћ , развију неке врлине (самопоштовање , одговорност , сарадња , толеранција , уважавање различитости , иницијативност , самосталност , критичност), да стекну вештине (изражавање мишљења , дискусија , одлучивање , поштовање процедура) као и да разумеју функционисање демократског друштва од нивоа њихове школе.

ЗАДАЦИ ЂАЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

ЗАКОНОМ О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА У "СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РС" БРОЈ 72/09 ОД 3.9.2009 ГОДИНЕ У ЧЛАНУ 105 ПРОПИСУЈЕ РАД УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА СА ПОСЕБНИМ ЗАДАЦИМА:

- Подстицање демократизације односа у школи и развијање демократске процедуре
- Стварање услова за партиципацију ученика у раду школе – активно учешће ученика у образовно-васпитним активностима школе
- Развијање критичког односа према друштвеним феноменима
- Усмеравање ученика ка правим друштвеним и цивилизацијским вредностима
- Развијање културе дијалога
- Подстицање толеранције

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

- Развијање свести о правима и одговорностима ученика
- Развијање сарадње са органима школе

Садржај активности	Носилац активности	Начин реализације	Време реализације
1. Избор представника одељења седмих и осмих разреда	1. одељењски старешина	-јавним изгласавањем присутних ученика	- први час одељенског старешине
2. Конституисање Ученичког Парламента 2.1. Избор руководства Ученички парламент	2. координатор Ученичког парламента 2.1. јавним гласањем присутних чланова бира се председник и подпредседник Ђачког парламента	-састанак чланова Ученичког парламента -јавним гласањем и изношењем мишљења о предложеним члановима	- друга недеља септембра месеца
3. Сарадња са Тимом за заштиту деце од насилног-ученичког понашања. 1. Дечија недеља	3. Ђачки парламент и чланови тима за заштиту деце од вршњачког насиља 1. Координатор Ђачког парламента ,чланови Ђачког парламента и учитељи школе	- презентације -прављење паноа у холу школе -Гледање филмова о мерама заштите и превенције од вршњачког насиље 1. Прављење радионица на тему толеранције, другарства и разумевања , упознавање ученика са њиховим правима и обавезама (дељење информативних флајера)	3. трећа недеља септембра 1. прва недеља октобра месец

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

2.Актуелна дешавања однос ученик наставник , ученик-ученик,предлози,сугестије и слично	2.Координатор Ђачког парламента ,чланови Ђачког парламента и учитељи школе	Разговори дискусија	Последња недеља октобра месеца
1.постигнути успех након првог тромесечја 2. Презентације и информисање ученика нижих разреда о правилној исхрани	1.Координатор Ђачког парламента ,чланови Ђачког парламента и учитељи школе 2. Ученици седмих разреда уз усмено излагање и презентацију упознаће ученике о начину и важности правилне исхране док ће ученици осмих разреда то учинити и практично	Разговори дискусија 2. презентације Разговори Иправљење здравих јела у оквиру изборног предмета домаћинство	Прва недеља новембра 2. друга недеља новембра
1. Спремање Новогодишње хуманитарне акције	1. чланови Ђачког парламента и ученици школе	1. Прављење хуманитарне забаве	2. Друга недеља децембра
2. Анализа рада Ђачког парламента	2.Координатор Ђачког парламента ,чланови Ђачког парламента	Разговори дискусија	2.Трећа недеља децембра
1. Обележавање Дана без дуванског дима	1. чланови Ђачког парламента и ученици школе	1.дељење јабуке као симбола здравог живота и летака са информативним садржајем	2.последња недеља јануара месеца

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

<p>1. Организовање трибина на тему болести зависности</p> <p>2. Улепшавање школског простора</p>	<p>1. чланови Ђачког парламента и ученици школе</p> <p>2. чланови Ђачког парламента и ученици школе</p>	<p>1. организовати сарадњу са омладинским не владином организацијом Јауос</p> <p>2. ученици наставници школе заједно сређују простор у којем бораве</p>	<p>1. друга недеља фебруара месеца</p> <p>2. последња недеља месеца фебруара</p>
<p>1. Трибина важност и положај жена у друштву, обележавање осмог марта</p> <p>2. избор и давање мишљена о удзбеницима</p>	<p>1. чланови Ђачког парламента и ученика литерарне секције</p> <p>2. чланови Ђачког парламента</p>	<p>1. трибина ,жена кроз векове и рецитовање песама на тему о мајкама</p>	<p>1. прва недеља месеца марта</p> <p>2. последња недеља месеца марта</p>
<p>1. припреме за прославу дана школе</p> <p>2. како превазићи трему и страх пред одговарање и пријемни</p>	<p>1. чланови ђачког парламента и ученици школе</p> <p>2. чланови ученичког парламента ,координатор и прдагог психолог школе</p>	<p>2. одговарања на питања ученика</p>	<p>1. прва недеља априла месеца</p> <p>2. друга недеља априла месеца</p>
<p>1. предлози и сугестије везане за прославу мале матуре</p> <p>2. организовање подршке ученицима са потешкоћама у учењу</p>	<p>2. сарадња са тимом за инклузиј</p>		<p>2. трећа недеља месеца маја</p>

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

1.успешност рада и постигнути циљеви у току школске године			
	1.чланови и координатор тима ђачког парламента	састанци разговори	друга недеља јуна месеца

ПРОГРАМ ШКОЛСКЕ ПАТРОЛЕ

Традиционална школска атмосфера, која је некада представљала сигурно уточиште за нашу децу и ученика, данас је постала жртва нове врста напада. Мотивисани мржњом, људи свих узраста данас су способни да нанесу велику штету, не узимајући у обзир туђе живот, али тако ни сопствени живот. Стога, школе морају бити спремне на незамисливе сценарије. Шта можемо ми као заједница да учинимо у погледу подизања нивоа безбедности у основним школама? У протеклих пар деценија, то питање је честа тема на састанцима школских управа и савета родитеља. Учестале дискусије на ту тему су основна мотивација за покретање „Школске патроле“.

Систем безбедности ученика у школама је веома комплексан и динамичан. Безбедност као општи појам, а нарочито безбедност ученика у основним школама, загарантована је законом, али веома површно дефинисана и уређена. Међутим, приступ и тумачење безбедности не могу се сводити искључиво на теорију. Како би безбедност ученика достигла највиши ниво, неопходна је потпуна практична примена донесених закона и правилника о безбедности. Према Закону о основана система образовања и васпитања (члан 41 и 42), загарантована је аутономија образовних установа, односно основних школа у погледу доношења прописа о безбедности деце и ученика. Имајући у виду то да постоји веома ограничен број закона, прописа и правилника из те области, неопходно је да се школе самостално ангажују и уложе значајне напоре како би надоместиле недостатак прецизне законске регулативе.

Иако је свака школа према закону у обавези да донесе, усвоји и примењује правилник о безбедности ученика у школама, ретке су ситуације у којима се правилници и прописи активно и бескомпромисно примењују. Чести су пропусти школа у погледу недовољно брзог препознавања безбедносних ризика и реаговања у непожељним ситуацијама. Такође, општом анализом, утврђено је да школским правилницима о безбедности ученика у значајној мери недостају детаљно дефинисане одредбе према којима ће се адекватно поступити у случају нарушавања свеопште безбедности ученика. Даљом анализом утврђено је да школе веома мало раде на едукацији ученика и особља када је у питању превентивно деловање.

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

Безбедност, када су у питању основне школе, може се поделити на: безбедност ван школског објекта и безбедност унутар школског објекта. Безбедност ван школског објекта може се детаљније поделити на: безбедност приликом доласка у школу, безбедност у дворишту школе и безбедност приликом одласка из школе.

1.1. Безбедност ученика ван школског објекта

Безбедност ученика не своди се искључиво на безбедност за време њиховог боравка у школи. Ученицима мора бити обезбеђен безбедан пут до самог објекта школе и безбедан одлазак из школе. Имајући у виду то да се велики број школа налази у непосредној близини фреквентних или мање фреквентних путева, чести су пропусти у погледу адекватне саобраћајне сигнализације. Закони су веома јасни када је у питању прописивање максималне дозвољене брзине моторних возила у близини школа, видљивог и јасног означавања школских објеката и поступања учесника у саобраћају у близини школа. Нажалост, поменути закони и прописи се веома често крше што недвосмислено доводи у питање и угрожава безбедност ученика приликом одласка и доласка у школу. Иако су надлежни органи задужени за имплементацију закона и прописа у вези са саобраћајницама у непосредној близини школа и санкционисање у случају њиховог кршење, веома мало времена се улаже у обуку и едукацију ученика да се сами старају о сопственој безбедности на путу до школе и на путу од школе.

1.2. Безбедност ученика приликом доласка у школу

Безбедност ученика у значајној мери је доведена у питању приликом њиховог доласка у школу. Знање ученика о саобраћајним прописима и безбедности у саобраћају веома је ограничено. До инцидентата најчешће долази приликом претрчавања фреквентних путева ван пешачког прелаз. Такође, неопходно је нагласити да ученици немају довољно развијену навику да прво осмотре пут који желе да пређу. Опрезни возачи који се придржавају прописаних брзина, у стању су да уоче појединце који претрчавају пут и у могућности су да успоре брзину или се једноставно зауставе. Међутим, код неопрезних возача или возача који не обраћају пажњу на околину, постоји велика опасност од озбиљних саобраћајних несрећа.

Битно је такође скренути пажњу безбедносне ризике када ученици прелазе пешачки прелаз до саме школе, уколико она није означена јасном саобраћајном сигнализацијом. Постоји велики ризик од саобраћајних несрећа уколико се возачи не придржавају прописа када се налазе у близини школа. Када је у питању таква ситуација, долази се до проблема јер ученици сматрају да је њихов последњи корак до школе безбедан и самим тиме су много опуштенији када прелазе пут јер сматрају да возачи брину о њиховој безбедности, али такво размишљање може бити веома погрешно јер и у том тренутку ученици морају бити у потпуној приправности. Основни проблеми безбедности ученика до школе настају услед недостатка адекватне едукације и обуке кад је у питању безбедност у саобраћају.

1.3. Безбедност ученика у дворишту школе

Школска дворишта могу бити узрок бројних безбедносних ризика. За време дворишних игара забележени су учестали случајеви физичког насиља. До физичког насиља међу ученицима у дворишту долази услед мањка напора. Веома мали број службеника обезбеђења и наставног особља борави у дворишту за време школских одмора што отвара могућност да поједини ученици или групе ученика физички злостављају друге ученике. Услед недовољног напора, уочавање и превентивно сузбијање насиља у значајној мери је занемарено. Препреку у сузбијању насиља у дворишту представља уочавање појаве насиља и разликовање физичког насиља од енергичне игре. У таквим ситуацијама физичко насиља остаје незапажено због броја ученика који се налазе у датом тренутку у дворишту. Честе су и ситуације у којима груба игра такође може да доведе до угрожавања безбедности ученика изазивањем физичких повреда. Овај проблем се јавља услед

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

мања константног и континуираног напора. Уколико се догоди инцидент у дворишту школе, ниво напора се од тог тренутка повећава и временом слаби све до следећег инцидента. Појава насиља у школским двориштима може бити спречена искључиво превентивним деловањем и константним напором.

Оштри предмети и шприце у дворишту могу такође угрозити безбедност ученика за време њиховог боравка у школским двориштима. Имајући у виду то да велика већина школа нема ангажовано обезбеђење током ноћи, односно када је школа затворена, школе постају идеална локација за окупљање проблематичних појединаца који се баве илегалним радњама као што су дрогирање, продавање дрога и алкохолисање у објектима образовних установа. Након њиховог одласка из школског дворишта, често се могу пронаћи шприце, игле и поломљено стакло. Такви и слични предмети могу угрозити безбедност ученика. У појединим случајевима такви предмети се одмах детектују и отклоне, али неретке су ситуације у којима такве предмети остану незапажени. Постоји велика опасност од озбиљних повреда уколико неко од ученика згази на иглу или падну на поломљено стакло. Овај проблем представља значајан безбедности ризик по ученике јер школе не проверавају безбедност дворишта пре отварања капија.

Улазак непозваних и непознатих лица у двориште школе за време великих и малих одмора представља још један велики проблем којем школе посвећују мало пажње. Таквим лицима је омогућено да разговарају са ученицима или да бораве у дворишту школе без претходног одобрења. Имајући то у виду, ученици могу бити жртве киднапера и педофила. Такође, забележени су бројни случајеви у којима старија и млађа лица прескачу ограде или једноставно ушетају у двориште и физички нападају ученике, изнуђују новац или малтретирању ученике. Превенција оваквих догађаја у значајној мери је занемарена услед недостатка контроле и напора.

Мање заступљен, али поједнако значајан безбедносни ризик тиче се елементарних непогода. Приликом обилних снежних падавина ученици имају потешкоће да приступе школи и да је напусте услед неочишћених прилаза школи и дворишту. Снежни наноси и леденице представљају опасност нарочито за ученике нижих разреда основних школа јер може доћи до озбиљних физичких повреда. Константне анализе указују на то да службеници школе недовољно брзо чисте путева у непосредној близини школе и стазе унутар школских дворишта.

1.4. Безбедност ученика приликом одласка из школе

Безбедан повратак ученика својим домовима такође мора бити озбиљно схваћен. Колико је долазак у школу битан, толико је и одлазак из школе. Као и код доласка, ученици веома мало обраћају пажњу на личну безбедност као учесника у саобраћају. Недостатак адекватне обуке и едукације о безбедности у саобраћају је основни узрок овог проблема. Одлазак из школе нарочито је битан за оне ученике који се својим домовима враћају ноћу, односно после друге смене. Смањена видљивост возачима значајно отежава уочавање ученика приликом претрчавања или прелажења пешачког прелаза без семафора. Овај проблема долази до изражаја услед недостатка адекватне обуке. Такође, повратак кући ноћу повећава ризик од пресретања ученика на путу од школе. Ученици који кућама иду пешке сами нарочита су мета хулигана, отмичара или педофила. Ученици ниси упућени у могуће опасности шетања кући ноћу и начине на које могу такве сценарије да спрече.

1.5. Безбедност ученика унутар школе

Имајући у виду то да ученици највише времена проводе у самом објекту школе, то је место где постоји највише безбедносних ризика. Различити облици насиља, злостављања, агресивног понашања, крађа и инфраструктурних опасности уочени су током анализа школа. Насиље међу ученицима представља трајни безбедности ризик. Имајући у виду то да је назор над децом унутар школе на веома ниском нивоу, честе су појаве туча, ударања и психичког малтретирања у

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

ходницима, тоалетима, степеништу и кухињама. Тоалети представљају главно место окупљања проблематичних група ученика, а најчешће су то ученици виших разреда. Многе туче се догађају управо у тоалетима јер је то место које је изоловано и особље школе га ретко посећује и контролише. Управо због своје изолованости, тоалети су идеално место да пушење цигарета, испијање алкохола и употребљавање експлозивних направа као што су пиротехничка средства и остале експлозивне направе мање јачине. Највећа штета у школама је начињена управо у тоалетима и веома ретко се идентификују починиоци. Тоалети такође представљају локацију где долази до озбиљних повреда због лоше обрисаних подова или константног цурења воде из чесме или водо котлића.

Скоро сви видови психичког и физичког малтретирања могу се уочити на ходницима када школско особље није присутно. Разлог томе јесте управо мањак назора. Поред туча, крађа и изнуђивања веома су учестале појаве сексуалног злостављања или узнемиравања. Иако је прописан начин одевања у образовним установама, многи пропусти су начињени у имплементацији тих правила. Услед недовољно строге имплементације тих правила, појединце ученице у школу долазе обучене на начин на који није дозвољен. То су често провокативни одевни предмети и неприкладна шминка. Управо такав начин одевања узрок је све учесталијих сексуалних напада од стране ученика али и просветних радника. Пропусти овакве врсте последица су занемаривања кодекса облачења у образовним установама и санкционисање за њихово кршење.

Озбиљна претња безбедности ученика у школама представља лоша контрола особа које улазе у школу и њихова идентификација. Чести су пропусти школа јер за посао идентификације задужени су дежурни ученици а не одговорна лица у школи. Такође, значајни пропусти забележени су када је у питању одређивања само једног улаза на који сви посетиоци и родитељи могу да уђу. Анализом је утврђено да већина школа не закључава споредне улазе који нису под директним назором службеника обезбеђења или школског особља. На тај начин, преступницима је омогућено да слободно уђу у објекат и угрозе безбедност ученика, али и безбедност саме установе и њене имовине.

Све школе, у значајној мери, заостају у спречавању уношења оружја у школу. То су најчешће ножеви и пиротехничка средства, а у појединим случајевима и пиштољи. Веома је тешко спазити поменуте предмете јер су ученици вешти у њиховом сакривању. Имајући у виду то да је школа практично немоћна у превенцији овог проблем, ученици са поменутиим предметима доводе у питање безбедност свих ученика и особа у школи, али и сопствену безбедност погрешним руковањем спорним предметима. Школе улажу веома мале напоре у спречавање уношења оружја и пиротехничких средстава. У појединим случајевима забележено да се спорни предмети ученику одузму, али му се и врате по одласку кући уместо да му се трајно одузму и пријаве надлежним службама уколико је то потребно.

Велике безбедносне ризике по ученике, наставно особље али и саму установу могу да изазову елементарне непогоде и инфраструктурне мањкавости као и електрични и водоводни кварови. Ученици су веома мало обучени о адекватном понашању у случају наведених ситуација. Они немају тачне податке кога да контактирају у случају непредвиђених околности и незгода.

2. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ШКОЛСКОЈ ПАТРОЛИ

Подизање нивоа безбедности у основним школама мора бити један од основних и примарних циљева свих школа у Србији. Безбедна атмосфера у школама омогућиће ученицима да дају максималне резултате током школовања. Дакле, може се закључити да су безбедност ђака и њихов успех уско повезани. Али, управници школа максималну пажњу усмеравају пажњу ка решавању проблема од суштинског значаја за пословања и функционисања школе па се често дешава да

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

безбедност буде постављена на мање приоритетно место у односу на остале проблеме са којима се школе суочавају. Али, безбедност ученика мора бити позиционирана на прво место. Временом, ученици су постали све креативнији и упорнији у покушајима да наруше безбедност ученика и наставног особља. Како би се таква појава зауставила или спречила, потребна су креативна и оригинална решења. Управо је то једна од основних карактеристика „Школске патроле“.

Постизање свеопште безбедности у основним школама широм Србије не може бити постављена као приоритет искључиво школе. Безбедност је колективна одговорност не само школског особља већ и целокупне друштвене заједнице. О безбедности је потребно да се старају сви, од школског особља и ученика до родитеља и комплетне друштвене заједнице. Безбедност мора бити приоритет свакоме. Пројекат „Школска патрола“ дефинише три кључна актера у осигурању безбедности у школама, а то су: ученици, школско особље и родитељи. Потребно је да све три карике функционишу као ланац и да узајамно зависе један од друге.

2.1. Ученици као чиниоци у систему безбедности

Сами ученици имају велики утицај на постизање високог степена безбедности. Они су ти који најбоље знају са каквим проблемима се најчешће суочавају, која су најризичнија места и ко представља највећу претњу по њихову безбедност. Ученици су извор веродостојних информација до којих школско особље не може да дође са лакоћом. Имајући у виду то да постижи мали број правилника и закона који детаљно и темељно регулишу безбедност у основним школама, ученици су приморани сами да се старају о својој безбедности и о безбедности својих вршњака. Њихов утицај и њихове активности могу у значајној мери да допринесу општем побољшању безбедности у школама.

2.2. Школско особље као чинилац у систему безбедности

Основни задатак школског особља јесте да доноси правилнике о безбедности и да се стара о њиховој примени. У том погледу, закон је школама обезбедио потпуну слободу у одређивању критеријума за побољшање свеопште безбедности у школи. Особље школе такође је задужено да санкционише појединце који нарушавају безбедност у школи. Такође, школско особље деци представља ауторитет док су ван својих домова и удаљени од својих родитеља. Основни циљ школског особља јесте да се озбиљно бави питањима сигурности деце за време школовања и да представља пример на којим начин је пожељно се понашати.

2.3. Родитељи као фактор у подизању безбедности

Сарадња између родитеља, ученика и школског особља мора бити веома уска. Родитељи су ти који представљају узор својој деци. Понашање деце представља одраз понашања њихових родитеља. Родитељи играју кључну улогу у побољшању безбедности деце у школама на начин на који то други фактори не могу. Првенствено је потребно да родитељи буду упознати са највећим опасностима и начинима помоћу којих се те опасности могу елиминисати или умањити. У том случају, васпитање деце је од суштинског значаја. Такође, континуирана и континуитетна сарадња школског особља и родитеља мора бити на највишем нивоу. Родитељи морају да знају да ли су њихова деца безбедна и да предлажу могућа решења или алтернативе за небезбедносне пропусте или проблеме.

Повезивањем поменутих актера у јединствен ланац омогућиће се да безбедност и сигурност деце у школама постепено расте и достигне свој врхунац. „Школска патрола“ представља јединствену идеју и начин на који тај ланац може да креира и функционално опстане на дужи временски период. Тренутно, одговорност за безбедност деце у школама поверена је искључиво школама, односно школском особљу. Неопходно је прихватити чињеницу да сви учесници у образовању (ученици, родитељи и школско особље) имају значајну улогу у безбедности. Постизањем синхронизованог деловања ученика, школског особља и родитеља постиже се систем помоћу којег

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

ће безбедносни ризици бити сведени на минимум. Потребно је да све три стране уложе највише напора у заједнично деловање. Овај ланчани систем осмишљен је као превентивна мера. Циљ је да се догађање инцидената спречи, а не да се делује након што дође до немилог догађаја.

3. ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ „ШКОЛСКЕ ПАТРОЛЕ“

3.1. ЦИЉ: Извршење детаљне анализе безбедносних ризика у објекта школе, дворишта школе и прилазним путевима.

АКТИВНОСТИ:

- Агенција за обезбеђење биће у обавези да изврши детаљу анализу свих локација на којима ученици бораве и то према унапред одређеним критеријумима. Све просторије унутар школе као што су тоалети, ходници, степенице, учионице, холови и слично биће детаљно прегледани и сви потенцијални безбедносни ризици биће забележени и сумирани у један свеобухватан извештај. Такође, све локације где ученици бораве ван школског објекта као што су двориште и путеви биће анализирани.
- Биће обављени разговори са управом школе и наставним особљем у циљу добијања јасније слике о локацијама које су најпроблематичније. На те локације биће стављен посебан акценат. Такође, биће неопходно спровести анкету међу ученицима о томе на који начин они виде безбедност у школи и које локације они сматрају најризичнијим. Резултати разговора са наставним особљем, управом и резултати анкете биће евидентирани у јединствен извештај о тренутним безбедносним проблемима.

3.2. ЦИЉ: Извршити детаљну анализу постојећих правилника о безбедности и сачињавање предлога за њихово унапређење.

АКТИВНОСТИ:

- Сви правилници које је школа усвојила о безбедности биће детаљно анализирани и упоређени са постојећим законима. Такође, извештај о анализи правилника биће сачињен. Сви постојећи правилници биће упоређени и са сличним правилницима развијених земаља.
- Након извршене анализе правилника, спроводиоци овог пројекта предложиће нове, допуњене и унапређене правилнике и кодексе. Такође, агенција за обезбеђење предложиће додатне правилнике и слична документа о областима које нису обухваћене постојећим правилницима, а од суштинског су значаја за безбедно функционисање школе.

3.3. ЦИЉ: Доношење детаљне стратегије и плана безбедности ученика и објекта у свим аспектима и по свим могућим безбедносним ризицима.

АКТИВНОСТИ:

- Након што сви добијени подаци анализама буду обједињени, биће сачињена детаљна стратегија безбедности ученика и објекта. Та стратегија биће прослеђена управи школа на усвајање. У доношењу и писању стратегије и плана учествоваће сви чланови управе школе, просветни радници, ученици и родитељи. Стратегија ће бити сачињена у форми правилника који ће бити у обавези да поштују сви, уколико га школска управа буде усвојила.

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

- Такође, биће сачињен и списак по којем ће редовно бити провераване просторије школа како би се утврдило да ли се та стратегија имплементира и поштује.

3.4. ЦИЉ: Одређивање одговорних лица у школи који ће се старати о примени стратегије и који ће водити стручне тимове за безбедности ученика и објекта школе.

АКТИВНОСТИ

- Апеловаће се на школу да се формира тим који ће се редовни старати о безбедности у школи. Тај тим ће имати за задатак да проверава просторије и да делује у случају незгода или угрожавања безбедности. Они ће бити ти који ће активно реализовати стратегију и доносити нове закључке у циљу подизања опште безбедности. Овакав тим је неопходан јер ће на тај начин ученици, родитељи и управа школа знати коме да се обрате у случају незгоде или уколико се уочи одређени проблем. Велики проблем представља невидљива баријера између школске управе и ученика и родитеља у погледу ступања у директан контакт са одговорним лицима за безбедност.

3.5. ЦИЉ: Представљање пројекта „Школска патрола“ особљу школе и ученицима.

АКТИВНОСТИ

- „Школска патрола“ биће промовисана ученицима, наставним особљу и родитељима. Ово ће бити омогућено кроз многобројне презентација као и промотивне материјале. Обавештење о самом пројекту и о његовом детаљима и природи родитељи ће бити обавештени писменим путем уз позив да присуствују представљању пројекта. Такође, редовно ће се одржавати презентације о „Школској патроли“ међу ученицима у циљу постизања што већег оцива међу ученицима, али и да би се редовно представљали постигнути резултати „Школске патроле“.

3.6. ЦИЉ: Добијање подршке од стране школске управе и наставног особља, а нарочито ученика у циљу ангажовања што већег броја ученика шестог, седмог и осмог разреда.

АКТИВНОСТИ

- Добијање подршке биће реализовано кроз константно и континуирано презентовање потенцијала пројекта „Школска патрола“. У циљу добијања дозволе за реализацију пројекта, континуирани разговори ће бити вођени са школском управом и саветом родитеља. Све вредности пројекта биће презентоване свим учесницима у пројекту кроз презентације, обуке и дискусије.

3.7. ЦИЉ: Ангажовање што већег броја ученика.

АКТИВНОСТИ

- Регрутовање што већег броја ученика биће спроведено кроз конкурсе на које ће они моћи да се јављају. Промотивни постери ће бити постављени у школама и одржане бројне презентације о значају „Школске патроле“. Такође, ученици који учествују у пројекту имаће задатак да разговарају са својим вршњацима како би им предочили значај пројекта и могућност да се и сами прикључе.

3.8. ЦИЉ: Одржавање специјализованих обука из области противпожарне заштите, безбедности у саобраћају, насиља, прве помоћи, лепог понашања и сличних едукативних радионица.

АКТИВНОСТИ

- Неопходно ће бити успоставити контакт и сарадњу са надлежним службама као што су полиција и ватрогасна служба. Стручњаци из поменутих области биће контактирани и позвани да одрже неколико стручних предавања из свог делокруга.

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

- Такође, неопходно ће бити да се успостави контакт са психолозима и педагозима који ће одржавати обуке и едукације када је реч о сузбијању насиља међу ученицима.

3.9. ЦИЉ: Подизање нивоа свести и потребе да се проблематичне ситуације обавезно пријављују.

АКТИВНОСТИ

- Кроз бројна презентације и едукације, ученицима ће бити предочено да је неопходно да пријављују све сумњиве случајеве у циљу очувања њихове безбедности у школи. Ученици ће то моћи да чине на различите начине.
- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да пријављују активности које нарушавају општу безбедности ученика у школама. Такође, остали ученици ће то моћи да чине анонимно тако што ће писма остављати у посебну кутију. Такође, ученици ће моћи да шаљу анонимне дојаве о проблемима преко имејла.

3.10. ЦИЉ: Спречавање појаве насиља и сузбијање сваког облика насиља међу ученицима.

АКТИВНОСТИ

- Као и у претходним активностима, основни носилац успеха овог циља јесте да се редовно одржавају презентације из области превенције и сузбијања насиља међу ученицима. Устаљеном причом могуће мењати свест ученика о насиљу. Поменуте презентације држаће стручни психолози или педагози надлежних служби или школски службеници из исте области.
- На основу анализа развијенијих земаља, биће сачињени предлози и правилници помоћу којих ће се утицати на сузбијање насиља међу ученицима. Ти правилници биће прослеђени школској управи на усвајање. Имплементација поменутих правилника биће пажљиво праћена и извештаји о њиховој примени и инцидентима биће сачињени.
- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да пријављују сваки вид психичког и физичког насиља међу ученицима. Али, циљ је да њихово присуство у ходницима и двориштима за време великих и малих одмора утиче на проблематичне појединце да се суздрже од насилничког понашања.

3.11 ЦИЉ: Спречавање окупљања проблематичних ученика у изолованим просторијама, као што су тоалети.

АКТИВНОСТИ

- Чланови „Школске патроле“ биће позиционирани на локацијама које су проблематичне за напор. На тај начин, превентивно ће се деловати у погледу сузбијања вандализма и насиља у тоалетима. Такође, сви тоалети ће бити закључани за време наставе и само ће један тоалет бити откључан и то онај који је најближи службеницима обезбеђења или особљу школе. За време великих и малих одмора, сви тоалети ће бити откључани и чланови „Школске патроле“ циркулисаће у њиховој близини

3.12. ЦИЉ: Подизање нивоа свести ученика када је у питању безбедност у саобраћају.

АКТИВНОСТИ

- За све ученике школе, а нарочито чланове „Школске патроле“ биће организована предавања и едукативне радионице о безбедности у саобраћају од стране надлежних служби. Таква предавања биће редовно организована у свим школама у којима се примењује пројекат „Школска патрола“.

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

- Такође, сви ученици ће имати прилику да учествују у такмичењима из знања о безбедности у саобраћају. Сви ученици као и чланови „Школске патроле“ биће редовни припремани за дан такмичења које ће се одржавати једном годишње. Уколико овај пројекат буде прихваћен у више школа, могуће је организовање такмичења између школа. На овај начин, ученици ће имати јединствену прилику да примене и покажу стечено знање из безбедности у саобраћају и да буду награђени за њихово ангажовање у пројекту.

4. КАКО ЈЕ ШКОЛСКА ПАТРОЛА ОРГНИЗОВАНА

4.1. Промоција „Школске патроле“

Пројекат „Школска патрола“ биће промовисан међу ученицима, родитељима и целокупном друштвеном заједницом на различите начин. У циљу добијања подршке, у школама ће бити постављени промотивни плакати. Такође, за све заинтересоване ученике и њихове родитеље биће одржано уводно предавање о пројекту. „Школска патрола“ биће промовисана на локалним медијима у циљу ширења идеологије која стоји иза пројекта, али и постизања кредибилитета и поштовања од стране друштвене заједнице.

4.2. Регрутације

Након што сви заинтересовани ученици поднесу званичну пријаву, извршиће се одабир ученика. Међутим, у већини случајеви сви који се пријаве биће примљени у „Школску патролу“ осим у случајевима када се велики број ученика пријави. У тим ситуацијама, сви кандидати проћи ће обуку из безбедности као и тестирање. Они ученици који добију најбоље резултате биће примљени у „Школску патролу“.

4.3. Сагласност школе

Како би школска патрола почела своје деловање у једној школи, неопходно је да се добије писмена сагласност управе школе да је дозвољено спровођење пројекта у одређеној школи. Свака школа која покаже интересовање за пројекат, имаће прилику да се ближе упозна са принципима и методологијом пројекта. На та начин биће дефинисано које су надлежности школе, а које су надлежности оних који спроводе пројекат у циљу несметаног функционисања.

4.4. Сагласност родитеља

Сваки ученик који изрази жељу да постане део „Школске патроле“ мораће прво да достави управнику „Школске патроле“ писмену сагласност родитеља или старатеља. Изјава сагласности обавезно садржи све дужности које ће ученик имати као део школске патроле и обавезно садржи ставку да у сваком тренутку може да иступи из патроле или да буде искључен услед недоличног понашања.

4.5. Полагање заклетве

Пре него што пројекат у потпуности крене са реализацијом, обавезно се приређује свечана церемонија на којој ће ученици који су део „Школске патроле“ положити заклетву пред свим ученицима, школском управом и родитељима. Након свечане заклетве ученика, пројекат ће бити у потпуности спреман за реализацију.

4.6. Обуке

- Сви чланови „Школске патроле“ мораће да присуствују обукама из следећих области:

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

- Обука из безбедности у саобраћају
- Обука из противпожарне безбедности
- Обука о сузбијању насиља
- Обука о лепом понашању
- Обука из опште безбедности у школи
- Обука о здравља

4.7. Обавезе и дужности

- Да се придржавају својих овлашћења и да не злоупотребљавају свој положај
- Да поштују све школске правилнике и кодексе
- Да савесно обављају своје дужности
- Да представљају пример свим осталим ученицима
- Да пријављују пропусте у безбедности или уколико уоче да неко од ученика угрожава безбедност осталих ученика
- Да сарађују са просветним радницима, управом школе и службеницима обезбеђење
- Да поштују временске рокове и да увек буду на свом месту на време
- Да носе прописану униформу
- Да одржавају нормалан и присан однос са својим вршњацима
- Да не доводе себе или друг ученике у ризичне ситуације
- Да примењују стечена знања током обука
- Да поштују своје вршњаке, школско особље, службеника обезбеђења и све остале појединце који су у контакту са школом.

4.8. Активности и деловање чланова „Школске патроле“

- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да циркулишу ходницима за време паузе између часова и у току малих и средњих одмора.
- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да циркулишу и надгледају своје вршњаке за време малих и великих одмора у дворишту.
- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да стоје испред школске капије и улаза у зграду за време доласка ђака у школу.
- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да присуствују свим школским приредбама и манифестацијама.
- „Школска патрола“ биће присутна за време екскурзија и путовања које организује школа.
- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да пријављују све безбедносне ризике и непримерено или насилничко понашање ученика.
- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да активно сарађују са службеницима обезбеђења и управом школе.
- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да поштују све прописе и правилнике

Школски програм Основне школе „Јожеф Атила“

- које је школа усвојила.
- Чланови „Школске патроле“ биће у обавези да промовишу облике лепог понашања и да представљају узор својим вршњацима.

4.9. Надлежности

Чланови „Школске патроле“ практично немају никакве надлежности и немају моћ да некога казне нити да доносе одлуке или некога да казне. Њихове надлежности се своде на то да одређене ситуације пријаве школској управи или службеницима обезбеђења који ће онда пријавити случај школској управи или реаговати у складу са својим овлашћењима. Они се искључиво старају о томе да завлада безбедна атмосфера.

4.10. Звања

- Капетан
- Поручник
- Водник
- Патролор

4.11. Састав

Школску патролу чиниће ученици шестог, седмог и осмог разреда. Потребно је успоставити равнотежу између полова када је у питању састав Патроле. Такође, потребно је обратити посебну пажњу на то да ученици у мулти-етничким срединама буду равноправно укључени у „Школску патролу“.

4.12. Обележја

- Флуоресцентни прслук
- Опасач
- Значка

4.13. Праћење напретка

- Извештаји о раду
- Анкете

4.14. Награде

- Оценама
- Приредбе
- Материјалним наградама
- Дипломама и признањима
- Излетима

Школски програм садржи:

- 1) циљеве школског програма;
- 2) план наставе и учења основног образовања и васпитања;

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

- 3) програме обавезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 4) изборне програме по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 5) програме активности по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
- 6) програм допунске и додатне наставе;
- 7) програм културних активности школе; 8) програм школског спорта и спортско-рекреативних активности;
- 9) програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, програм спречавања дискриминације и програми превенције других облика ризичног понашања; 10) програм ваннаставних активности ученика;
- 11) програм професионалне оријентације;
- 12) програм здравствене заштите; 13) програм социјалне заштите; 14) програм заштите животне средине;
- 15) програм сарадње са локалном самоуправом; 8
- 16) програм сарадње са породицом;
- 17) програм излета, екскурзија и наставе у природи;
- 18) програм рада школске библиотеке;
- 19) начин остваривања других области развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад. Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма. Школски програм, нарочито у школи за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, садржи и: 1) начин прилагођавања рада и услова у којима се изводи образовноваспитни рад; 2) начин прилагођавања циљева и исхода, као и садржаја образовноваспитног рада и 3) начин остваривања додатне подршке за ученике школе.

ПРОГРАМ ЕКСКУРЗИЈЕ школске 2019/20.године

Екскурзија је облик образовно- васпитног рада који се остварује ван школе.

Циљ екскурзије је непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привремених достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.

Задаци екскурзије су: проучавање објекта и феномена у природи, уочавање узрочно – последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима, развијање интересовања за природу и еколошке навике, упознавање начина живота и рада појединих крајева, развијање позитивно односа према националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама као и позитивним социјалним односима.

ПРВИ РАЗРЕД

Садржај екскурзије	Време реализације	Дан	Ручак	Превоз	Начин финансирања	Водич
--------------------	-------------------	-----	-------	--------	-------------------	-------

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Тршић, Пећинци Музеј хлеба, Рокин салаш	Мај 2020.	1.дан	ДА	Туристички Аутобус до 5.година старости	Плаћање на 6.рата	Да, стручни вођа
---	-----------	-------	----	--	----------------------	---------------------

ДРУГИ РАЗРЕД

Садржај екскурзије	Време реализације	Дан	Ручак	Превоз	Начин финасирања	Водич
Београд-Мали Дунав Излет Каменички парк, Фрушка Гора	Април, мај 2020.	1.дан	ДА	Туристички Аутобус до 5.година старости	Плаћање на 6.рата	Да, стручни вођа

ТРЕЋИ РАЗРЕД

III	-Нови Сад-Зобнатица- Палић-Суботица (екскурзија)	*Посета ергели и музеју на Зобнатици, посета зоолошком врту на Палићу, оилазак Палићког језера	сеп/окт. 2019.год	Аутобусом туристичке класе	Један
	-Нови Сад –Зрењанин- Ковачица-Идвор	*Посета Зрењанину, обила зак галерије наивне уметности, посета спомен кући Михајла Пупина	мај/јун 2020. год	Аутобусом туристичке класе	Један
	<u>Варијанта2</u> Нови Сад –Идвор- Ковачица-Вршац- Нови Сад (екскурзија) Амбијентално учење, упознавањ е флоре и фауне Гучева,	мај/јун 2020. год	Аутобус туристичке класе пет

Школски програм Основне школе, „Јожеф Атила“

	Нови Сад-Гучево-Нови Сад (Рекреативна настава-Школа у природи)	посетаВрњачкој бањи ,уознавање српске културе, дневне излете, могу видети спомен кућу Вука Караџића ,манастир Трношу.Шетња до споменика на Црном врху.	Април или јун април /мај	Аутобус туристичке класе Аутобус туристичке класе	пет
--	---	--	---------------------------------	--	-----

Садржај школе у природи	Време реализације	Дан	Ручак	Превоз	Начин финансирања	Водич
Тршић,завичај Вука Стефановића Караџића, манастир Трноша, бања Ковиљача	Мај,јун 2020.	1.дан	ДА	Туристички Аутобус до 5.година старости	Плаћање на 6.рата	Да, стручни вођа

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Садржај екскурзије	Време реализације	Дан	Ручак	Превоз	Начин финансирања	Водич
Београд (Музеј „Никола Тесла“, Музеј илузија, Природњачки	Септембар 2019. април,мај	1.дан	ДА	Туристички Аутобус до 5.година старости	Плаћање на 6.рата	Да,

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

музеј)	2020.					стручни вођа
Опленац Рисовачка пећина, Аранђеловац, Буковичка бања						
Манасија, Деспотовац, Ресавска пећина						
Јагодина ЗОО врт, Музеј воштаних фигура, обилазак пољопривредног добра						

ПЕТИ РАЗРЕД

Садржај екскурзије		Време реализације	Дан	Ручак	Превоз	Начин финасира ња	Водич
Смедерево, Виминацијум и Сребрно језеро	Обилазак Смедеревске тврђаве, Сребрног језера, Костолца и археолошког локалитета Виминацијума, и једног манастира у околини (Рајиновац, Рукумија или Заова)	22.мај 2020.	1.дан	ДА	Туристичк и Аутобус до 5.година старости	Плаћање на 6.рата	Да, стручн и вођа

Садржај екскурзије	Време реализације	Дан	Ручак	Превоз	Начин финасирања	Водич
--------------------	----------------------	-----	-------	--------	---------------------	-------

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Бечеј, Бачка Топола, Сомбор, Бездан	Бечеј - посета дворца Фантаст, Обилазак Зобнатице, Сомбор- посета галерији "Милана Коњовића", Бездан- посета ткачници Бездански дамаст,	Октобар- новембар 2019.	1.дан	ДА	Туристички Аутобус до 5.година старости	Плаћање на 6.рата	Да, стручни вођа
---	--	-------------------------------	-------	----	--	----------------------	------------------------

ШЕСТИ РАЗРЕД

Дестинац ија	Садржај екскурзије	Време реализац ије	Дан	Ручак	Превоз	Начин финасира ња	Водич
Опленац, Топола, Буковичк а бања, пећина Рисовача	У Буковичкој бањи би ученици пробали неколико минералних вода, у пећини би се упознали са културом праисторијски х људи. Опленац и Топола- упознали би се са историјским знаменитости	22.мај	пета к	Поред Буковичке бање се налази етно ресторан у ком би се евентуалн о могао организов ати ручак.	у организац ији агенције	Родитељи, на рате	у организац ији агенције

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

	ма. У парку у Буковичкој бањи би имали слободно време за игру.						
--	---	--	--	--	--	--	--

ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Циљеви:

Подршка развоју капацитета у сарадњи локалне заједнице и школе, осавремењивање наставног процеса узајамном сарадњом школе и локалне заједнице, активно учешће свих актера средине у раду школе.

Задаци:

	НОСИОЦИ	ВРЕМЕ
Подстицање ученика на активно укључивање у различите пројектне активности сарадње школе и локалне заједнице.		
Сарадња са Месним заједницама организацији манифестација планираних Годишњим планом рада школе и текућих активности у организацији месних заједница.	Учитељи и наставници	Током године
Сарадња са Центром за социјални рад (активности око социјалних проблема везаних за ученике,...)	Стручни сарадници	По потреби
Сарадња са МУП-ом (предавања, радионице, активности на превенцији, као и на самој безбедности ученика); Сарадња на програму „Основи безбедности деце“	Стручни сарадници, разредне старешине	По потреби
Сарадња са Домом здравља, Развојним саветовалиштем и Медицином рада (систематски прегледи, предавања, радионице...)	Стручни сарадници	Током године
Сарадња са градском управом око награђивања ученика носилаца Вукових диплома,	Одељењске старешине	Јуни

ученика генерације и ученика успешних на републичким такмичењима		
--	--	--

ПРАЋЕЊЕ НАПРЕДОВАЊА И ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА

Оцењивање је саставни део процеса наставе и учења којим се обезбеђује стално праћење остваривања прописаних циљева, исхода и стандарда постигнућа ученика у току савладавања школског програма.

Оцењивање је континуирана педагошка активност којом се исказује однос према учењу и знању, подстиче мотивација за учење и ученик оспособљава за објективну процену сопствених постигнућа и постигнућа других ученика и развија систем вредности.

Оцењивање ученика врши се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању*. Праћење развоја, напредовања, провере остварености образовних стандарда постигнућа ученика у току школске године обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Формативно оцењивање јесте редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даља **напредовање и евидентира се у педагошкој документацији наставника**, у складу са правилником. Провера постигнућа ученика врши се на сваком часу ради утврђивања остварености циља часа и савладаности дела реализованих програмских садржаја.

Наставник у поступку оцењивања прикупља и бележи податке о постигнућима ученика, процесу учења, напредовању и развоју ученика током године у прописаној евиденцији и својој педагошкој документацији која садржи: личне податке о ученику и његовим индивидуалним својствима која су од значаја за постигнућа, податке о провери постигнућа, ангажовању ученика и напредовању, датим препорукама, понашању ученика и друге податке од значаја за рад са учеником и његово напредовање. Континуирано формативно оцењивање, као и образлагање, један је од циљева Школског развојног плана. У својим плановима рада наставници благовремено планирају процењивање остварености циљева и образовних стандарда.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду (дневник).

ПРАЋЕЊЕ И ЕВАЛУАЦИЈА ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

Праћењем и евалацијом ће бити обухваћени:

- Ученици
- Наставници
- Стручни сарадници
- Родитељи
- Стручни актив за развој школског програма

- Праћење и евалуација ће се изводити:
- Посматрањем
- Разговором
- Тестирањем
- Истраживањем
- Извештавањем

Школски програм Основне школе,, Јожеф Атила“

Све активности везано за праћење и усклађеност Школског програма са осталим документима школе део су Школског развојног плана 2017-2020. године. За самоевалуацију биће задужен Стручни актив за развој школског програма, који ће извештавати Наставничко веће о реализацији Школског програма најмање два пута годишње.

Директор школе

Председник Школског одбора

Драган Утржан

Данијел Димитријевић

